

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron I. Páp 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejleli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 1150 Lei
Félévre . . . . . 600 "
Negyedévre . . . . . 320 "
Egy hónapra . . . . . 110 "

XI évfolyam * 78. szám

1928 március 28. Szerda

* 508 N. szám 7 *

Concurat: Juciu

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Briand üdvözölte Primo de Riverát a spanyol delegációnak a Népszövetségbe való visszatérése alkalmából

Páris, március 28. A spanyol kormány arra a közlésére, hogy ez év szeptemberében nem hajlandó kilépni a Népszövetségből, Briand francia külügyminiszter Primo de Riverához a következő sürgönyt küldötte:

„Nagyon örülök a spanyol kormány lovagias válaszához és annak, hogy továbbra is együtt működhetem Genfben a spanyol delegátussal a békeért és a nemzetközi vitás esetek lekiemeléséért. Engedje meg, hogy Franciaország nevében és magam nevében is üdvözöljem Önt e határozathoz, amely az Ön nemes nemzete általános érzelmeinek minden tekintetben megfelel.”

Egyelőre nem jelentek meg kommentárok arról, hogy Spanyolország miérett maradt el a népszövetségi tanács üléséről. A spanyol kormány elhatározása minden oldalon, különösen baloldali körökben élénk meglepetést keltett.

Sándor jügoszáv király magasztoku hipokondriában szenved?

Páris, március 28. A Chicago Tribune angol forrásból bejáró jelentést közli, mely szerint Sándor jügoszáv király erősen kényeskedő beteg és magasztoku hipokondriája miatt súlyos állapötában szenved. Környezete az gödik s attól tart, hogy bátyja, György sorsára jut, aki excentricitása miatt kényszerült a trónöröklésről lemondani. Erre vonatkozólag az angol lap értesítésén kívül egyetlen távirati híradó sem tud semmit Sándor király súlyos állapotáról és így valószínű, hogy illetékes jügoszáv körök rövidesen megcáfolják az angol lap híreit.

Litvinov éteshangu levelet intézett a leszerelési konferencia bizottsági elnökéhez

Genf, március 28. A leszerelési konferenciáról távozó orosz delegáció nevében Litvinov orosz külügyi népbiztos levelet juttatott el Laudon Hollandhoz, a leszerelési bizottság elnökéhez és kérte, hogy ezt a levelet másolatban a Népszövetséghez is juttassa el, hogy annak tartalmát nyilvánosságra hozzák. Litvinov a levélben leírja, hogy személyére és kormányára nézve sértőnek találja Laudon elnöknek a leszerelési konferencia utolsó ülésén az orosz delegációhoz intézett beszédét, melyben ama reményének adott kifejezést, hogy az oroszok építeni és nem rombolni jöttek Genfben. Litvinov ezt a vádat kereken visszautasítja és határozottan kikéri magának az inszinnuációt, mert az orosz delegáció bebizonyította, hogy építeni és nem rombolni akar. Az orosz delegáció két leszerelési tervezetét is előterjesztette és mindkét tervezetnek az volt a célja, hogy építsen. Ezzel szemben a Népszövetség leszerelési bizottsága eddig nem épített mást, csak a fegyverkezés rendszerét. Levele végén kéri Laudont, gondoskodik, hogy levelének szövege teljesen bekerüljön a konferencia jegyzőkönyvébe, nehogy az a színezete legyen, hogy Laudon pártiskodó nyilatkozata visszautasítás nélkül maradjon.

Uj kereskedelmi világpolitika életbeléptetéséről tárgyaltak Genfben

Genf, március 28. A Népszövetség gazdasági bizottsága tegnap ült össze Serruys elnöke mellett. Napirenden a következő pontok állottak:

1. A kereskedelmi politikának a szabad és egyenlő esereviszony alapján való új rendezése.

2. A külföldiek és külföldi kereskedők

egyenlő elbánása. Statisztikusok konferenciája.

3. Konferencia tartandó az állati bőrök és esontok kiviteli tilalma ellen. A vámformáltások leegyszerűsítéséről szóló megállapodások, a váltó-szokványok leegyszerűsítése, továbbá a vám nomenklatura megállapítása.

4. Felállítandó egy nemzetközi bánya-intézet.

A bizottság tagjai hosszasan tárgyalták a nemzetközi forgalomban érvényes fuvardíjakat a legnagyobb vámkedvezményben részesülőkről szóló záradékot. Az előadó Trendelenburg államtitkár volt.

Az angol sajtó cáfolja, hogy Maniu és az angol követ találkozásának politikai jelentősége volna

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tud.) A hetek óta húzódó belpolitikai krízis ma már odáig ért, hogy napról-napra nemesak a belföldi lapok, hanem a külföldi lapok is hosszabb cikkeket szentelnek a kérdés ismertetésének. Mig a fővárosi lapok között arról folyik a vita, vajjon volt-e Bratianu Jonel és Maniu Gyula között politikai találkozás, addig a külföldi, jelen esetben az angol sajtóban a bukaresti angol követnek Maniu Gyulánál tett látogatása van most soron.

Emlékeztet, hogy a bukaresti nagygyűlés után Greeg bukaresti angol követ felkereste Maniu Gyulát, akivel mintegy három óras tanácskozást folytatott. A bukaresti ellenzéki sajtóorgánumok ennek a látogatásnak messzemenő politikai jelentőséget tulajdonítottak, mig a kormány hivatalos lapja, a Viitorul, hüvös-hangu cikkben foglalkozik az esettel és kijelentette, nem tartja valószínűnek az egész látogatást, de ha a látogatás megtörtént és főképpen ha azon belpolitikai kérdések kerültek szövegére, úgy ez a tanácskozás az angol követ részéről udvariassági tény volt, mert a diplomáciai testület tagjainak semmi ingerenciájuk sem lehet az ország belpolitikai kérdéseire.

A kormány hivatalos lapjának cikke visszhangra talál az angol sajtóban is és ennek tulajdonítható a Daily Telegraph mai cikke, amely kategórikusan megcáfolja azokat a lapjelentéseket, mint ha Maniunak a bukaresti angol követtel folytatott megbeszélései politikai jelentőséggel bírnának. Jellemző, hogy ugyan csak a Daily Telegraph csak egy nappal ezelőtt közölt egy feltűnésteltető cikket, amelyben a nagy angol napilap kifejezetten a nemzeti parasztpárt komoly szavairól számolt be és azt írta, hogy a mai megnagyobbodott Románia követelményeinek nem megfelelő a liberális rendszer. Az említett lap szerint a kormányváltozás kérdése nemesak egyszerű párt-harc, de arról van szó, hogy Románia megmaradjon-e továbbra is keleti államnak, vagy pedig a modern nyugati álla-

mok mintájára rendeződjék be.

A külföldi sajtó hírszolgálatá egyébként a legtöbb esetben bizonyos befolyások szítáján megy keresztül. A kormány összeköttetésénél fogva a külföld néhány vezető külpolitikai organumát a maga oldalára hangolta, erre mutat leg-

alább is a Times egyik legutóbbi számában megjelent cikke, amely azt írja, hogy Maniu Gyula, noha ígéretet tett arra, hogy az alkotmányos utat mindig tiszteljen fogja tartani, most mégis megkísérelte, hogy az ucca nyomása alatt jusson a hatalomhoz.

Katasztrófális méretűekké növekedtek az olaszországi földrengések és áradások

Milánó, március 28. Tegnap délelőtt újabb földrengés rázta meg az itáliai félsziget északi részét. A földrengés főfészke Udinében volt, ahol az összeomlott házak kömladéka tiz embert öltek meg. Cavaccanóban, Dolmessóban rengeteg ház összedőlt. A tavió és telefonvonalak elpusztultak. A kormány mentőexpedíciót küld a katasztrófalával sújtottaknak. A földrengésen kívül Velence környékét árvíz és hóluvas pusztítja. A lagunákra épített város lakosságát kénytelenek csónakokba menekíteni. Padua mellett a folyok szintén kiöntöttek. Brentenélében, valamint Venosta és Passaia völgyében állandó földrengések vannak. Az itáliai alpeceken olyan havazás indult meg, amely nemesak Itáliában, hanem az egész kontinensen szokatlan. A földlökések következtében Trieszt, Velence és Turin lakosai nagy rémületben élnek s nagyrészüik már is a szabad ég alá menekült. Az első jelentések szerint Demezzo városkában a katasztrófának 14 halottja és 40 sebesültje van. A földrengés olyan méretű volt, hogy mint azt már tegnap is jelentettük, Prágában is érezték hatását, valamint Grächen és Karinthiában is.

A legújabb jelentések szerint a földrengésnek Carnicóban 3 halott és 12 sebesültje van. A városban 12 ház omlott be és az országút széles földhasadásoktól van feltépve. San Elorianoóban 2 halott és számos sebesültje van a katasz-

trófának. Az épületek közül csak a templom maradt meg épségben. Chiacizban a földrengésnek 2 halottja van, hat ház beomlott. Buscában 3 gyermek halt meg a földrengés következtében és 12 ház omlott össze. Tolmedzoban az épületeknek több mint a fele omlott össze. Cavazzóban 2 halott van. Sanfrancesco falu teljesen elpusztult.

Milánó, március 28. Az olaszországi földrengés minden egyes színhelyén borzalmas kép tárul a szemléelő elé. Romálmazok, holttestek borítják a katasztrófa színhelyét. Carnico, Sanfloriano, Tolmazzo, Cacczzo községekben alig található rombadült ház, mely alatt halottakat nem találtak volna. A borzalmas megrázkódtatásokon, izgalmon kezeszülment lakosság közül számosan megőrültek. Mindenki szemében riadtság és iszonyat tükröződik. A legjobban veszélyeztetett és sújtott vidékekre a kormány katonaságot rendelt ki, akik a romok eltakarításával foglalkoznak. A romok alól kihuzott szerencsétleneket vöröskeresztes ápolónők veszik gondozásukba. A katasztrófa méretei azonban még sem bontakoztak ki teljesen. Egyes vidékeken a földrengés megismétlőségétől tartanak, miétt is a lakosság nagyrésze nem mer visszatérni otthonaiba s a szabad ég alatt tanyázik.

Csehszlovákiával is döntőbíróági szerződésről tárgyal az Unió

Washington, március 28. Hivatalos közlés szerint az Unió Kormánya diplomáciai úton megkezdte tanácskozással a cseh kormánnyal egy francia mintára készült döntőbíróági szerződés megkötése érdekében.

CORSO
filmszínház

Premier!

Ma!

Premier!

BRIGETTE HELM

Szenvedélyek rabszolgái

Szeretem az orosz forradalom rémségei között. Menopel Matador

IRÓK ÉS IRÁSOK

Két új könyv

A. Neumann: A Sátán. Az idén tavasszal egy német irodalmi lap körkérdest intézett Németország könyvkereskedőihöz, hogy mondják meg melyek azok a könyvek, melyekből legtöbb példányt tudtak eladni. Vagy harminc nagy könyvkereskedő felelt a kérdésre s valamennyinek válaszában első helyen **Neumann Alfréd A Sátán** című könyve állott, mint a legkelendőbb német könyv. S ebben az esetben a kelendőség, vagyis a közönség kedvezése pontosan összeesett a kritika véleményével, mely szintén a Sátán-t minősítette az utóbbi idők legkitünőbb német regényének. Egyidejűleg az író, Neumann a színpadon is óriási sikert aratott az **Oroszország** című drámával.

Ez a könyv a legjelentékenyebb modern regényalkotások közé tartozik. Műfajára nézve fantasztikus történelmi regény. A középkor végén játszik a regény, amikor megkezdődött a középkori hűbérviség felbomlása s helyette az abszolút királyi hatalom meggyökeresedése. A 15. század közepén vagyunk. XI. Lajos Franciaországban. Egy kegyetlen uralkodó áll előttünk, akiről tudjuk a történelemből, hogy vad kegyetlenséggel gyilkolt és gyilkoltatott, nem kimélte saját testvéreinek életét, esküdött és esküt szegett, haborukat viselt saját alattvalóival, gőgös, pártos hűbérurakkal, akiket sorra letépet, könyörtelenül fanatikusává vált a hatalomnak és nem volt neki semmi eszköz elég gonosz arra, hogy egyedüli célját, a kizárólagos királyi hatalom megszüntetését elérje vele. Neumann elképzelése szerint Lajos király alakja megfelel a történelmi tudomásnak, de ő a királyt másodsorba helyezi és mellé állít egy másik alakot, a királyi borbélyát. Necker Olivér személyében. Ez a diabolikus alak nő meg emberfölötti nagyra a történet során: ő lesz a tanácsadója a szadista hajlamú királynak, ő fejleszti ki benne a vérengző kegyetlenséget, a skrupulust nem ismerő hatalomvágyat, ő biztatja fel minden gonoszra. Az ő gonoszágának rajza mellett a királyné háttérbe szorul s rövidesen az udvari borbély ugy áll előttünk, mint a sátrani szellem megtestesítője emberi alakban. S ez a fantasztikus eligondolás azért fogja meg nagy izgalom erejével az olvasót, mert részleteiben erőteljes realitással van megírva, a korpék eleven és festői, az emberek cselekvése, mozgása, beszéde egyszerű és emberi, a karakterek élesen rajzolódnak ki. S ami a legfőbb: a regény rendkívül vervevel van elbeszélve, egy pillanatra sem állítja meg az érdeklődést, tempója egy nagyszabású film lelkendező sebessége.

Zelma Lagerlöf: A Löwensköld-leány. A Löwensköld leány a női hűség és kitartó szerelem regénye. Egy gyönyörű leányalak áll a középpontjában, Löwensköld Charlotte, talán a legszebb nőalak Lagerlöf Zelma gyönyörű nőalakainak dus galériájában. Mint árva nevelkedik egy derek falusi esperes házában, derűtlenséggel, okosságával, finom női érzéssel beragyogja a szerény parókát Völegénye is van, a segédlelkész, egy makkos, fanatikus komor pap, aki rövidlátó korlátoltsággal ragaszkodik tevédséihez. Charlotte mélyen, mindent megbocsájto asszonyi ösztönrel szereti azt az embert, elturi féltékenységét, mellyel meggyanusítja hűségese szerelmét, kétségbeesve látja, mint kerül a világtól elzárkózott lelkű, emberismeret dolgában vak fiatalember rágalmozók befolyása alá, mint szakít vele és menyasszonyává teszi az első parasztleányt, aki utjába kerül, elviseli a rágalmat, gyanúsítást, falusi pletykát, küzd a maga eszközeivel szerelméért, elutasítja kérését a gazdag hámorost, kitart szerelemében minden szerelem között, mely a völegény részéről érte s csak akkor hal meg a szerelme, mikor a segédlelkész a korlátoltság durvaságaival nyilvánosan leplezi szerelme titkát, megsérti érzésének finom szerelmét. Ekkor végre

szakít a nem hozzá való emberrel, felesége lesz Schagerström hámorosnak, akinél meg fogja találni a boldogságot. Lagerlöf Zelma, mint mindig, itt is a női érzés partján áll, de mintha a csakis ösztönökön alapuló, vak szerelm ellen szólna fel, az össze nem illő karakterű emberek szerelmi kapcsolata ellen s az ész szerepét is reklamálna a szerelmi dolgokban. Ahogy Charlotte bájos, finom lényet lépésről-lépésre kitarja, behelyezve környezetébe, hogy megmutatja, hogy a leány boldogítani tud min-

denkít, csak azt a férfit nem, akit szeret, mert ez megalkodottan és ostobán elzárkózik a boldogság elől ez irói munkájának legislegjavához tartozik. Amit pedig Charlotte szakításáról és ennek előzményeiről mond, az a női lélek legmélyéről van kibányászva olyan finom érzékkel, ahogy csak egy zsenialis asszony tudja meglesni az asszonyi érzés legszentebb titkát. A ragyogó szép regényi Svédországban élő íróársunk, Leifler Béla fordította tökéletes megértéssel.

Huszonötmillió lejért árverezték el az aradi Bohus-palotát

(Arad, márc. 28. Az Uj Kelet tud.) Ma délután 3 órakor tartották meg az aradi törvényszéken a felszámolás alatt álló Ipar és Népbank Rt. intézeti palotájának bírói árverését. Arad leg hatalmasabb bérháza, a Bohus-palota került licitációra és az épület sorsa iránt eddig megnyilvánult általános érdeklődés különösképpen nem juttott ki fejezésre az árverésre összegyűlt közönség tömegében. Alig 10-15 érdeklődő jelent meg a közvetlen érdeklődőkön kívül, néhány ügyvéd, egy-két betétese és részvényese a fizetéseketlen pénzügyetnek alkotta az egész közönséget.

A járásbíró 44. számú szobájában folyt le a hivatalos aktus Papp Vazul telexkönyvi hivatali igazgató vezetésével, akinek Hohn József telexkönyvvezető segédkezett. A hivatalos funkcionáriusok előtt egy hosszú asztal mellett ült Marcus Mihály dr. szenátor, a Banca Romaneasca aradi fiókintézetének vezérigazgatója, tőle balra Vasile Stefan, a Banca Romaneasca központi igazgató választmányának tagja és Constantin Teodorescu, a Banca Romaneasca fiókintézeteinek

központi igazgatója, Dr. Marcus Mihálytól jobbra ült Fischer Jenő dr., az Ipar és Népbank felszámoló bizottságának tagja és Stefanescu Mircea, a Banca Romaneasca aradi fiókijának igazgatója. Stefanescu igazgató előtt az asztalon egy egyszerű bírral szegett sárga vászon kizárólag állott, ebben volt az árverési biztosíték összege.

Pontosan 3 órakor kezdte meg Papp Vazul telexkönyvi hivatali igazgató az árverési feltételek közlését. A román nyelven tartott felolvasás után az igazgató megkérdezte magyarul hogy kívánja-e valaki a feltételek ismertetését magyar nyelven? Erre vonatkozólag nem hangzott el óhaj, ezután következett az árverés szabályai szerint az árverési szándékozók biztosítékának letétele. Stefanescu igazgató kinyitotta a kizárólagos és kivett belőle három ezres csomagot Minden egyes csomag egymillió lejt tartalmazott. A csomagok tartalmát a Banca Romaneasca pesceite igazolta. A tíz százalék biztosíték csak kétféle kilencszáz ezer lejt tett volna ki, de a bank három milliót helyezett letébe.

Nem tartották érdemesnek százezer lejt miatt felbontani a csomagot és a pénz számolásával az időt feleslegesen húzni.

Papp Vazul átvette az összeget és maga elé helyezte az asztalra. Ekkor megjelent a teremben kétfő fogházor Az egyik az ajtóhoz állott, a másik pedig a nagy értéket tartalmazó asztal mellett helyezkedett el és fegyveresen őrizték a hatalmas letéti összeget. Az árverést vezető telexkönyvi igazgató ezután felszólította a közönséget, hogy óhajt-e még valaki résztvenni az árverésen? Senki sem jelentkezett. Ennek megállapítása után Papp Vazul ajánlatételre szólította fel a Banca Romaneasca jelenlevő képviselőjét, Constantin Teodorescu, a Banca Romaneasca fiókintézeteinek központi igazgatója jelentette ki:

— Huszonötmillió lejt ajánlok.

Hohn József telexkönyvvezető megkezdte az összeg kikiáltását. Először... másodsor... A harmadszori kikiáltás előtt Papp Vazul öt percre felfüggesztette az árverést, hátha időközben jelentkeznek újabb árverelő. Az öt perc letelt. Megismételték, 25 millió először... másodsor... harmadszor. A Bohus-palota négy millióval a kikiáltási ár alatt 25 millió lejtért az egyedüli árverelő, a Banca Romaneasca tulajdonába ment át.

Az árverés közben több kisebb incidens volt. Az Ipar és Népbank néhány részvényese tett hangos megjegyzéseket, úgyhogy az árverés vezetőinek többször kellett csendre figyelmeztetni a csekély számú közönséget. Az árverés befejezése után, mielőtt a jegyzőkönyvet írták, különös jelenet támadt. Megjelent a teremben dr. Sarbu György ügyvéd helyettese Györgyössy Ödön városi tisztviselővel és két városi végrehajtóval és felmutatták Papp Vazul telexkönyvi hivatali igazgatónak az Ipar és Népbank ellen hozott biztosítási végrehajtási végzést, amelyet a tisztviselők végkielégítése ügyében adott ki a járásbíró ság az iparhatóság határozata alapján. Tekintettel arra, hogy a biztosíték letéti három millió nem ment az Ipar és Népbank tulajdonába, hanem bírói letétül szolgált, amit Papp igazgató kijelentése szerint azonnal lefizetnek az adóhivatalnál, a tisztviselők jogi képviselője elől a biztosítási végrehajtástól, mert ezt az adóhivatalnál is megtehető.

Alig egy félórát tartott az árverés összes forrásai. Papp Vazul igazgató betette a hárommillió lejt a kizárólagos és az összeget Stefanescu bankigazgatóval együtt, a két fegyőr védelme alatt azonnal felvitték a pénzügyigazgatóság főpénztárához, amelyet már délelőtt értesítettek, hogy délután több millió befizetés történik. A pénztárnál már várták a telexkönyvi hivatali igazgatót és háromnegyed négy órakor már a letéthehelyezés is véget ért.

Törökország megszünteti a muzulmán vallás államvallási jellegét

Konstantinápoly, március 28. A török igazságügyminiszter tegnap fogadta a külföldi sajtó képviselőit, akik elől kijelentette, hogy az egyház és az állam szétválasztása a fiatal török köztársaság új alaptörvénye. Az új alkotmány különben is arról intézkedik, hogy az a törvényszakaszt, mely szerint a muzulmán vallás a török birodalom hivatalos vallása, fel kell függeszteni.

Az amerikai szenátus megszavazta a jugoszláv háborús adósságok rendezéséről szóló javaslatot

Washington, március 28. Az amerikai szenátus egyhangulag megszavazta Jugoszláviának az Unióval szemben fennálló 62.850.000 dollárnyi háborús adósságának rendezéséről szóló javaslatot, mely a javaslat szerint 260.000 kezdő és 2.400.000 befejező évi összegben törlesztendő.

Engross áruk Detailba!

Valódi karlsbadi	ebédülő készlet, gyönyörű mintákkal	850
	kávés szerviz gyönyörű mintákkal	320
	gyümölcs-szerviz gyönyörű mintákkal	80
	teás csésze párja gyönyörű mintákkal	20
	metszett üvegszerviz 6 személyes	216
	metszett vizespohár kristály	5
	metszett borospohár kristály	4

FISCHER

üvegudvar, CLUJ

Kötött Kabát, jobban

B nál,

Női meli Női mou Női cern Női selye

F

Amiről az

Ez alatt a cikk jelentésében, a közjegyző kapcsolatban zióra jut, hová menben szent tal megint okozhat, mint közjegyzők a lajdonosokat, dig kell közj tól közjegyző ezek a felhír részben a lak bíróságok ug tályon kívül leti törvény

Ami azonban felmondások nem kifogások végrehajtásból akik a fenti járn nem gond mennek ki, k annak, hogy őket rövid idő től, hogy új gondoskodjunk magukat ama mely az azon des teljesítés származik. Tel kézményekre, k kimutatását, k fogasolt követk

Mikor a bíróság közölte akkor együtt 624. \$-a értelmezte hozzá, hová a felmond van a bírósághoz nap alatt, mer mondás jogerős bír. Mikor tehát bír nem kifog hozzájárulását hez többé hozzá erőre emlékedés ti contradiktóri zan ésszel is fé nélkül, mert ha na, hogy nem megámadhatta, bíróságok állap Nyilvánvaló b madolt és jogerő ható felmondás nincs érinve a zefe állat, amely eljárás alapján h meg, hogy az 4 meg, hogy az vény 36. \$-án k

A felmondások döntés ninesen, i rendezte a jogvis erinthező mint a bérli mondot fel a felmondást elfo hatik a bérli arr áll a felmondás hitte, hogy amug Megjegyzem mé vény tényleg per

HARISNYA!

Kötött áru különlegességek. Kabát, mellény, angol pulover legjobban és legolcsóbban csak

Blatt-

nál, — Cluj, Főter 13.

Irányárak:

- Női melírt harisnya — lei 35
- Női mouslin harisnya — lei 67
- Női cérna fátói harisnya — lei 97
- Női selyem harisnya — lei 87

FÓRUM

Amiről az új lakbérleti törvényjavaslat nem intézkedik

Ez alatt a cím alatt egy „felvilágosító” cikk jelent meg az *Ellenzék* csütörtöki számában, amelynek írója többek között a közjegyzői és bírói felmondásokkal kapcsolatban oly merőben téves konkluzióra jut, hogy azoknak a közönség szemében szentíráskép való feltüntetése által megint százezrekre menő károkat okozhat, mint ahogy okozott, mikor a közjegyzők örömeire a kolozsvári háztulajdonosokat arra oktatta ki, hogy meddig kell közjegyzői felmondást és mikortól közjegyzői felhívást kibocsájtani s ezek a felhívások és felmondások nagy részben a lakók által megtámadtatván, a bíróságok ugy első, mint másodfokon hatályon kívül helyezték azokat a lakbérleti törvény 26. §-ára hivatkozva.

Ami azonban ama bírói és közjegyzői felmondásokat illeti, melyeket a bérlők nem kifogásoltak, azok 1928 május 1-én végrehajthatók és bizony azok a bérlők, akik a fenti cikk következtetése alapján nem gondoskodnak lakásról és nem mennek ki, kiteszik magukat egyrészt annak, hogy a végrehajtó telepíti ki őket rövid uton, másrészt elksnek attól, hogy idejében megfelelő lakásról gondoskodjanak, végül pedig kiteszik magukat ama kártérítési kötelelemnek, mely az azon lakásra vonatkozó szerződés teljesítésének megakadályozásából származik. Tekintettel eme súlyos következményekre, nem mellőzhetem el annak kimutatását, mennyiben téves a fenti kifogásolt következtetés.

Mikor a bérlővel a közjegyző vagy a bíróság közölte a tulajdonos felmondását, akkor egyúttal a Polgári Perrendtartás 624. §-a értelmében ama felhívást is intézte hozzá, hogy ha bármint kifogása van a felmondás ellen, ugy adja be azt a bírósághoz a kézbesítéstől számított 8 nap alatt, mert ellenkező esetben a felmondás jogerős bírói ítélet hatályával bír. Mikor tehát a bérlő az ilyen felmondást nem kifogásolta, azáltal kifejezte hozzájárulását s így annak érdemi részéhez többé hozzá nem szólhat, mivel jogerős emelkedés után már nem képezheti contradiktórium eljárás alapját. Ez jónak ésszel is felfogható jogi képesítés nélkül, mert ha bárki ugy gondolta volna, hogy nem fogadja el a felmondást, megtámadhatta, vagy pedig a kolozsvári bíróságok álláspontja szerint sikeresen.

Nyilvánvaló tehát, hogy meg nem támadott és jogerősre emelkedett végrehajtható felmondás vagy felhívás egyáltalán nincs érintve a lakbérleti törvény tervezet által, amely csupán contradiktórium eljárás alapján hozott ítéleteknél emlékeztet meg, hogy azoknak a lakbérleti törvény 36. §-án kell alapulniuk.

A felmondások és felhívásoknál bírói döntés nincs, itt a felek egyező akarata rendezte a jogviszonyt s ez epügy nem említhető mint azon esetekben, ahogy a bérlő mondt fel a tulajdonosnak és az a felmondást elfogadta. Ott sem hivatkoznak a bérlő arra, hogy egyoldaluan eláll a felmondás jogügyletéről, mert azt hitte, hogy amugy is ki kell mennie.

Megjegyzem még, hogy a lakbérleti törvény tényleg perrel beszél a 36. §-ban,

de mivel a regáti perrendtartás nem ismeri a felmondásos eljárást, mely tulajdonképpen a per megelőzésére és lehető elkerülésére szolgál, azért nem is tett róla a törvény említést, mint ahogy nem említette azon többi eseteket sem, ahol a felek bírói döntés nélkül rendezték egymás között a bérleti jogviszonyt. Mindezekből nyilvánvaló, hogy az *Ellenzék* cikkírója felületesen foglalkozott

ezzel a kérdéssel, ami kitűnik egyébként abból is, hogy a perrendtartást életbe léptető törvény 39. §-ára utal, mely azonban egy szóval sem foglalkozik a végrehajtás megszüntetése iránti keresetekkel melyek a végreh. törvény 30. és 31. §-ában vannak szabályozva, hanem csupán módosítja a végrehajtási törvény 40. §-át, amely egészen másról a viszvegre-

hajtásokról intézkedik. Epen azért, az elhamarkodott elhatározások rendkívül súlyos következményekre tekintettel szükségesnek tartottam ezen momentumot a nyilvánossággal közölni.

Cluj, 1928. március 28-án.
Dr. Horváth Jenő
ügyvéd.

Antiszemita kiruccanást és zsidóverést rendezett a szacsali állami iskola három szangvinikus fiatal tanítója

(Sighet-Máramarosziget, március 28. Az *Uj Kelet* tud.) Az antiszemitizmus, amelyről országsszerte azt hiszik, hogy Máramarosban van legkevésbé talaja, bizonyos időközönként minősíthetetlen brutálisok alakjában szokott megnyilvánulni. Ezek a lélekmérgezők az eddigi tapasztalatok szerint, sajnos, mindig is abból a körből kerültek ki a Máramarosban, akikről a társadalom méltán elvárhatná, hogy foglalkozásukhoz méltó s követendő példaként járjanak elől, azelőtt a romlatlanlelkű falusi nép előtt, amelyek irányítása, illetőleg nevelése az ő hozzáértésükre, de leginkább az ő lelkiismeretükre van bízva.

Az *Uj Kelet* hasábjain már egynéhány ízben hoztuk nyilvánosságra azokat a sajnálatos antiszemita atrocitásokat, amelyek történetes színhelye Máramaros volt. Még nagyon élénken élnek az emlékezetünkben a borsai, visói, és ruszkovai antiszemitaheccok, amelyeket most aztán ugylátszik egy, a Szacsali községben lezajlott újabb antiszemita kilengés kíván tetézni.

Az elmúlt pénteken este 10-11 óra között ugyanis az ottani állami elemi iskola három legfiatalabb szangvinikus tanítója a megtartott idejű sorozások „alkoholos” hatása alatt egy pár, a sorozások örömeire, ugyancsak beszszelt falusi legényt toboroztak össze, akikkel egyetemben éjszakának idején a mai divatos mintákra, egy egészen ártatlan színezteti zsidóverést és antiszemita kiruccanást kívántak rendezni. Valóban, a tanító urak ártatlan kis antiszemita játék programszerűen ment végbe. Tizenegyóra tájt ijesztő ordítóásokat vittek végbe a faluban, amelynek állandó refrénje persze mindig egy és ugyanaz volt: Afare cu jidani! Jos cu jidani!

Amikor aztán Appel községi tanácsos háza elé értek, ahol világgosság volt, behatoltak az udvarra, ahol mindent fenekesülte felfordítottak, valamint olyan fenyegetően viselkedtek, hogy bent a család tagjai szinte egy órán át a legnagyobb bizonytalanságban voltak. Végül

mikor első meglepetéssel magához ért Appel tanácsos, jogainak tudatában kiment az udvarra, ahol tiltakozott a rendezés ellen. Persze erre rátámadtak a szerencsétlen Appelre, akit közbe a helyszínrre érkezett falusi bíró mentett meg támadóinak kezeiből. Közben természetesen intézkedett a bíró arról, hogy a csendőrök jöjjenek a helyszínre. Amíg aztán az a bírói intézkedés a megvalósulás stádiumába jutott, a hős tanítók a velük levő társasággal együtt rátámadtak Appel tanácsos öccsére, akit a szó-szoros értelemben véresre vertek össze.

Tomiaje jegyző hivatalának magaslátán állott, amikor másnap a történetek után az illetékes közegekkel együtt a legerélyesebb vizsgálatot vezette be ebben az ominózus ügyben, amelyről aztán feletteseinek és a tanügyi hatóságoknak jelentést tett. Egész Máramaros közvéleménye elvárja ennek a nem mindennapi botrány aktív hőseinek méltó megleckéztetését.

Hat-nyolc évre ítélték a kisenevi multimilliomos ékszerész-rablóvezér bandájának tagjait

(Chisinău-Kisenev, március 28. Az *Uj Kelet* tud.) Annak idején országsszerte méltó feltűnést keltett az a hatalmas gazdasági bűnügy, amelynek központjában Atatchi kisenevi ékszerész állt. Egy véletlen feljelentés kapcsán kiderült, hogy Atatchinak milliárdokat érő ékszerek vannak birtokában, amelyeket nemcsak Románia területén, hanem az egész Európát behalózó nemzetközi betörőbandáktól vásárolt be. Annál különösebb volt ez a szenzáció leleplezés, mert Atatchit mindenki koldusszegény embernek ismerte, a nála rendezett házkutatás alkalmával pedig kiderült, hogy óriási vagyonok rejtlenek szekrényeiben, amelyek eredetéről számot adni nem tudott. A nyomozás kiderítette, hogy Atatchi személyes összeköttetésben áll, részben pedig ügynökeim keresztül tartott fenn kontaktust az ország rablóival, sőt olykor ő dolgozta ki az egyes rablótámadások terveit is, amelyeket busásan díjazott emberei hajtottak végre.

Atatchi bandája az esküdtsek előtt

A kisenevi törvényszék előtt tegnap érdekes bűnügy tárgyalását fejezték be, amely részleteiben világosan mutatta meg azt a megdöbbentő aljasságot, melylyel Atatchi a legsötétebb rablótámadásoknak értelmi szerzője volt. A bírák előtt Coziuc, Spataru, Jatco és Demisean banditák állottak, akik több kisenevi rablótámadás végrehajtásával voltak vádolva. A rablók kifosztották Palant kereskedőt, Rauchvargher bankárt, Flora kereskedelmi társulatot és Groissmann borkereskedőt. Legelőször Coziuc banditát hallgatták ki, aki a legnagyobb őszinteséggel és jóvialás betyárterminológiával fűszerezte beszédét, beismerte Rauchvargher kisenevi bankár kifosztásában való részességét. Elmondta, hogy előbb jól kiismerték a terepet és akkor három, Coziuc, Spataru és Jatco behatoltak a házba, míg Demisean az utcán várta, míg társaik elvégzik munkájukat. A három bandita revolverekkel felfegyver-

kezve hatolt be a bankárhoz és míg Jatco Spataruval együtt a fosztogatáshoz fogott hozzá, Jatco a ház jelenlévő tagjait kényszerítette arra, hogy ne lássanak semmit.

— Ezt ugy is szokták csinálni — mesélte Coziuc — hogy kötéllel, vagy láncokkal megkötözik a házbelleket, de ez a rendszer sokkal egyszerűbb és így jobban lehet dologzni.

Előbb szék, azután revolver

Érdekesen meséli el Coziuc, hogy amikor javában folyt Rauchvargher kirablása, beállított a házba annak egy Goliac nevű idősebbkoru barátja. A rablók helylyel kinálták meg az öreget, utána pedig revolvert szegezve fejeje, a lehető legudvariasabban hangon felszólították, hogy üressze ki zsebeit.

Coziuc kihallgatása után Spataru kihallgatása következett, aki készségesen bevallotta, hogy nyolc évre már egyszer el volt itélve gyilkosság és különböző rablásért. Beismeri, hogy részt vett a kisenevi rablótámadásokban és elmeséli, hogy Groissmann borkereskedő kirablása alkalmával inflagranti érték. Ekkor a banditák revolverharcot kezdtek a rendőrökkel, amelynek során Spataru lefőlte Spoilov rendőrkomiszárt.

Atatchi szerepe

Jatco bandita szenzációssal vallomásban ismertette, hogy évek hosszú sora óta összeköttetésben áll Atatchival. A Rauchvargher-féle rablótámadásnak ő volt az értelmi szerzője és a rablótámadás tervezetét is pontról pontra ő dolgozta ki. Egy Kipperwasser David nevű ügynöke segítségével felfegyverezte a banditákat, a rablót ékszereket pedig Atatchinál helyezték el. Az ékszerekért járó pénzt Atatchi három hét múlva fizette ki nekik.

A tanúk kihallgatása is hozott néhány érdekességet a perben. Az annakidején revolverekkel megfélemlített emberek ugyanis nem merték teljes határozottsággal a rablókat vádolni a tettek elkö-

vetésével, mire a banditák felvilágosítókkal szolgáltak a tanuknak, hogy rossz memóriájukat felelősségtől tisztítsák.

— Nem emlékszik? — kérdezte Jatco az egyik tanutól — hiszen mikor magának szegeztem a revolvert, azt mondta, hogy kövessem csak a másik szobába, mert ott van a pénz. . . . Az esküdtsek két óras tanácskozás után Coziuc és Spataru banditákat 8-8 évre, Jatcot és Demiseánt 5-5 évi fegyházra ítélték.

Kisenev, március 28. Megirtuk, hogy Atatchit félmilliósi kaució ellenében szabadlábra helyezték. A multimilliomos rabló most hatalmas erőfeszítéseket tesz, hogy tárgyalásáig kedvezően befolyásolja maga iránt a bíróságot. Atatchi meg akarta vesztegetni az őrizetere kirendelt rendőröket, mire ezek jegyzőkönyvet vettek fel, ugy, hogy az orgazda bünlístitája most ezzel a vesztegetéssel is gazdagodott. Atatchi egyébként állandó összeköttetést tart fenn Kipperwasserrel, akit szintén szabadlábra helyeztek 200 ezer lej kaució ellenében.

Butorárleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemünk munkasait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Bösendorfer, Stingl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinót,

akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár rt.

minden vásárlásnál Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Koehl és Huenfeld német pilóták Angliába érkeztek, de elhalasztották startjukat Newyork felé

Berlin, március 28. Koehl és Huenfeld német pilóták tegnap elindultak Angliába az ocean átrepülésére, azzal a céllal, hogy Newyorkba érjenek. A két pilóta, mikor Vilmos excsászár doorn kastélya fölé értek repülőgépjükkel, virágcsokrot dobáltak le annak kertjébe. Huenfeld a felszólítási német néppártnak táviratot adott fel, amely a következőket tartalmazza: „Ami emberi munkával elérhető volt, az megtörtént, német hazánk és a német aviatika becsületére. Sorsunk isten kezében van.” Huenfeldék fogadtatá-

sára a newyorki kurtisfieldi repülőtéren minden intézkedés megtörtént. A fényezőket felállították és állandó bengáli tűzek égnek a repülőter fölött. Ezenfelül egész repülőrajok tartanak készültséget a német pilóták fogadtatására.

Dublin, március 28. Koehl és Huenfeld pilóták ma reggel félhat órakor akarták megkezdeni startjukat Newyork felé. A kedvezőtlen időjárás miatt azonban az oceanon dúló viharok következtében startjukat elhalasztották és várakozó álláspontra helyezkedtek.

Itália légiflottája: 1800 repülőegység

Kilencmillió lírát gyűjtöttek az olasz légiflotta javára. A polgári légiközlekedés terén Olaszország harmadik helyen áll

Róma, március 28. Az olasz parlament tegnap Balbo államtitkár hosszú jelentést olvasott fel az olasz repülőtechnika és az olasz hadi-légiflotta fejlődéséről.

Balbo kifogásolta, hogy Volti pénzügyminiszter a jövő eszlendőre mindössze 700 millió lírát bocsátott a légiflotta fejlesztésére, olyan összeget, amely a francia költségvetésnek hasonló tételével szemben elenyészően csekélynek mondható. Itália mindössze 1800 repülőegység felett rendelkezik, ez azonban háború esetén nem mondható kielégítőnek. Az elmúlt évben 170 vadászipilóta, 70 földérítő, 90 bombavető és 130 vizirepülő épült 700 motorral és átlagban 500 lóerővel. Az

idők során külföldi szakembereket is szerződtettek a repülőegységek gyártásához, akiket azonban neumsokára fel lehet majd cserélni kiképzett olasz munkásokkal.

A polgári légi közlekedés terén Itália harmadik helyen áll Németország és Franciaország után. A repülőpályák hossza itáliában 5000 kilométer, amit azonban az újonnan tervezett repülőgépek segítségével meg lehet kétszerezni és pedig már a következő hónapokban.

Az Aeroklub elnöke, Lanza di Scalo herceg Mussolininek 900 millió líráról szóló csekkeket adott át. Ezt a pénzt gyűjtés útján hozták össze és katonai repülőgépek építésére kell felhasználni.

Orgazdaságért elítéltek egy kalotaszegi szatócsot és egy bánffyhungyadi cipészsegédet, akik ellen a főbűnös tett terhelő vallomást

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Érdekes tárgyalás zajlott le ma délelőtt a kolozsvári törvényszék harmadik büntetőtanácsa előtt. A tárgyalás érdekessége különösen abban nyilvánult meg, hogy a főbűnösök mint a vád terhelő tanúi szerepeltek, tekintve, hogy a sértett fel vizsgálta az ellenük beadott bünvádi feljelentést s a vádlottak padjára csupán a másodrangú vádlottak kerültek akik a tanúként szereplő főbűnösök orgazdái voltak.

A vádirat szerint Judovics Kálmán bánffyhungyadi rőfőskereskedő, midőn 1925 végén leltárt készített árukészletéről, egy 200 ezer lejes hiányt állapított meg. Az oriai hiányt számtani tévedésnek tartotta, annál is inkább, mivel

az év folyamán nem tűnt fel neki egyetlen esetben sem az, hogy árukészlete nem az üzletmenettel párhuzamosan csökken.

Judovics később megtudta, hogy segédje, Baba Emil, Rozman Béla bánffyhungyadi cipészlegényel és Simionas Jon nagykalotai szatóccsal bizonyos üzleteket bonyolít le. Később feltűnt neki, hogy Gáll Béla bánffyhungyadi borbélysegéd is élénk baráti viszonyt tart fenn segédjével. Több gyanuok alapján, titokban feljelentést tett a esendőrségen és a megindított nyomozás során egy véletlen folytán biztos nyomra akadtak. A nyomozó közegek ugyanis rájöttek, hogy a Judovics cég inasa, Kovács István négy selyem fejkendőt ajándékozott Nagy Anna nevével gazdasszonyának. A négy kendő már kiinduló pontjául szolgált a további vizsgálatnak és nem sokára rábizonyították, hogy Baba Emilre, mint Kovács Istvánra, hogy rendszeresen dezmálták gazdájuknak raktárát.

Judovics nagykereskedő úgy segédje, mint inasa ellen beadott bünvádi feljelentését vizsgálta, miután ezek töredelmesen beismerték az ellenük emelt vád összes pontjait s megnevezték az összes orgazdákat.

A mai főtárgyaláson Baba és Kovács csupán, mint a vád tanúi jelentek meg a tárgyaláson. A vádlottak padján ötten ültek: Rozman Béla cipészlegény, Simionas Jon szatócs, Gáll Béla borbély, Dési Imre önkéntes katonája és Nagy Anna takarítónő. Mind az öt vádlottat dr. Giurgiu János védte. Rozman, ártatlanságát hangoztatva, kijelentette, hogy nem volt tudatában annak, miszerint Baba lopott árut ad el számára. Baba ugyanis azt állította, hogy vétéláron adja el az árut, baráti alapon. Simionas Jon

előadja, hogy 10 ezer lej értékű árut 5000 lejért vett át Babától, aki azt állította, hogy a Temesvárról rendel árut beszerzési áron adja el neki. Hangsúlyozta, hogy Baba jött el hozzá Kalotaszegre és ő, mint rőfőskereskedő természetesen kész volt az ocsó árú megvásárolni. Dési Imre önkéntes vallomása során kijelentette, hogy 120 lej adóssága volt Babánál, aki egy alkalommal, midőn vásárolni akart tőle, 120 lej értékű árut 70 lejért adott el neki. Gáll Béla borbélysegéd, aki ugyancsak orgazdaság miatt került a bíróság elé, munkája el-

nében árut kapott Babától. Nagy Anna a négy kendőt lakástakarításért kapta. A tanúként kihallgatott Baba eskü alatt azt vallotta, hogy Rozman tudott róla, miszerint ő lopott árut adott át neki, ezért úgy Rozman Béla, mint Simionas Jont, akinek a törvényszék ítélete szerint, mint rőfőskereskedőnek tudnia kellett volna hogy Baba nem adhat el a Judovics-cég nevében neki árut, 15-15 napi fogházra ítélte a törvényszék. A többi vádlottakat felmentették. Ugy az ügyész, mint a védő megfellebbeztek a két vádlott ellen hozott ítéletet.

Elaludt a bodegában, ahová éhségében tört be és berugott a megivott likórtól

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrségen ma érdekes letartóztatást fogantatosítottak. Délután, három óra után néhány perccel, az egyik Széchenyi-terti bodega tulajdonosa azzal rohant a sarkon álló rendőrhöz, hogy üzletében egy részeg embert talál, aki percek óta horkol az üzlet egyik asztalán és olyan mélyen alszik, hogy nem lehet felkelteni. Ugyanakkor azt is bejelentette a rendőrnek, hogy az üzletből kész áru és ital hiányzik.

A helyszínre érkező rendőrnek sikerült lefelé venni a mély álmomba merült emberbe, aki még a helyszínen bevallotta, hogy a hiányzó árut ő vette meg és egy üveg likórt is megivott. A likórtól berugott és elálmosodva elaludt a bodega egyik asztalán.

A központi rendőrségen kiderült,

hogy az álmós betörő Ferenczi Gergely negyvenéves magyar munkanélivel azonos, aki már évek óta teljesen egyedül él és csak olykor sikerül egy-egy napra napszámomunkát kapnia. Ferenczi Gergely még a háború utolsó évében is állami tisztviselő volt. Az impériumválogatásokról nem tett eleget és teljesen elszakadt Észak-Magyarországon lakó rokonaitól. Nem tud románul és ezért éveken keresztül nem tudott elhelyezkedni. A legutóbbi hetekben Ferenczi Gergely sorsa annyira rosszra fordult, hogy csak könyörödományokból élt és ma, háromnapos kopálás után, éhségében betört a bodegába, ahol megtalálta. Ferenczi Gergelyt a jegyzőkönyv felvétele után átkísérik az ügyészség fogházába.

A kormány még a jelenlegi parlamenti ciklusban keresztül akarja hajszolni a kultusz törvényt

Balan metropolita egyesülésre hívta fel a két román egyházat

(Bucuresti-Bukarest, március 28. Az Uj Kelet tud.) Mialatt a szenátusban gyors tempóban folyik a kultusz törvényjavaslat vitája, addig egyes lapok jelentése szerint a kamarában a jelenlegi ülés szakon már nem kerülhet sor a javaslatra és így annak törvényerőre való emelkedése csak a jövő szesszióban várható.

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Rador.) A „Vitorul” kijelenti, hogy a lapoknak az a híre, hogy a kultuszreform nem kerül most a kamara elé, koholmány. A kormánylap biztosít arról, hogy a törvényjavaslat a kamara elé jut, megszavazás után ki lesz hirdetve és alkalmazásba is lép, bármennyire is akarnak egyesek, hogy ez elmaradjon, már csak azért is, hogy a kormány balsikerének könyveljék el a reform elhalasztását.

Balan metropolita beszéde

A szenátus tegnapi ülésén Balan Nicolae nagyszabású metropolita órák hosszát tartó hatalmas beszédet mondott a kultuszreformról. Mindenekelőtt felhívást intézett a kormányhoz és a felelős tényezőkhöz, tegyék lehetővé a papságnak, hogy missziójukat teljesíthessék. A törvénynek a kultúra és a hit harmónikus összeegyesítése kell hogy feladata legyen. Eddig még soha sem fordult elő konfliktus törvény és hit között, mert az ilyen konfliktusok a tagadást és az atbeizmust szülik.

Bizalmát fejezi ki a román nép jövője iránt, mert a nép türelmes minden hit-let szemben. Ennek bizonyítéka az a nyugalom is, amellyel a szenátus a legutolsó üléseken végighallgatta a nemzetközi katolikus és a zsidó egyház képviselőinek beszédeit. Ugy látja, hogy a jövő meg fogja valósítani az összes felekezetek közeledését. Híve a lelkiismereti szabadság elvének és az összes felekezetek egyenlőségének.

A konkordátum ellen

A konkordátum ellen foglal állást, mert egy bizonyos vallással szemben

különleges elbánást állapít meg. Nézet szerint a konkordátumnak nincs meg az alkotmányos alapja és a jelenlegi javaslat volna hivatva ennek pótlásán. Foglalkozik a konkordátum aláírásához származó következményekkel, amelyeket nem tart szerencsésekknek. A javaslat — Balan szerint — az egyházi vagyonokat az illető egyházak számára akarja biztosítani, noha a kánonjogban nem található annak az eltiltása, hogy az egyházi vagyon az egyik felekezettől a másikra szálljon át, amikor maguk a hívek esküzik ezt a tulajdonátadást. 1700-ban, amikor az ortodoxok egy része áttért a görögkatolikus vallásra, az egyházi vagyont is magukkal vitték.

A vagyon azé a vallásé — mondja Balan — amelyhez a hívek át lépnek. Idéz Jorga munkáiból, továbbá az erdélyiek többé kevésbé ismert forradalmaiból s megállapítja, hogy már ismételtlen indult mozgalom a görögkatolikusok körében az ortodox egyházba való áttérés érdekében. Felhívást intéz a román testvérekhez, tüntessék el az 1700-as eszlendő nyomaikat az egységes ősi nemzeti egyház szeretete révén.

Suciu balázsfalvi metropolita itt közbeszól: Melyik az ősi egyház?

Balan a következő mondattal fejezi be beszédét:

— Keressük egymást egyetlen egyház keretében.

A szenátus elhatározza, hogy Balan beszédét kiaplakátirozta. A határozat ellen tiltakoztak a görög katolikusok, kijelentvén, hogy ez csak újabb háboruszkodást idéz elő, de a kérdést nem oldja meg, mert ők törhetetlenül ragaszkodnak Rómához.

Weintraub Blanka
fényképezési műterme
Wesselényi M.-u. 21. a. nyílt meg

Jöjjen be
és bebizonyítom, hogy
a legjobb
legtartósabb
legolcsóbb illatos
kőlnivizek
eredeti üvegben és kímérve,
csak nálam szereshető be
Rózsa M.
Royal drogeriája és illatszertára
Cluj, Főtér 26. szám

A megjelölt

(Cluj-Kolozsvár) A kolozsvári kommunista irodában Kolozsvári munkás, akik Kelet többszörös börtönében éhségstrajkot napig, minden napra is állhat Aladar, a b... Utkára, aki meg az éhség... Az éhségstrajk... lamelyes javul... a hadbírósg... is azt a véle... hogy nyolc le... lehel helyezni... kijelentette az... két nap mulva... gukat. A had... vánja még... mindaddig am... nistak dossziój... lozavára. Mül... zólag ugyanis... pozitív vád... csak a váradi... ből fogja megt... résztvett a ko... vagy nem.

Mindezek... kijelentették... kezdve szomju... ha azonnal s... öket. A legm... beteg Imre Al... ezredes királyi... te, hogy

amennyiben... helyezik szab...

A főügyész... Aladar kijelent... A kolozsvári... ma újabb dele... a hadbírósg... vármegyei pre... és elebük fogja... ságot, hogy a... ma sem tudja... kilenc nappal

A sok de... re eredménye... dán délután sz... vári nagyvár... várít és felesé... a váradi ható... egy munkásm... a kommunista... dik hónapban

fűszer
Czincz
Piata Mihai Vitéz

— A magya... két család... tik. Nagy F... tektívek meg... zetópjuktól ho... ban diszkre... főtisztviselő... viszonyai után... ték az inform... közölték. Lan... ki akarják ut... ók azonban h... iák a dolgot... az ügybe. Ad... get a detektív... fejelentett f... család detektív... tárgyalta. A t... ztot hathóna... lás miatt.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Május elsejére Athénbe várják Titulescu belügyminisztert Athénből jelentik: Május elsejére a görög fővárosba várják Titulescu román külügyminisztert, a görög-román döntőbírósi barátsági szerződés ratifikáló okmányainak kicserélésére. Titulescu külügyminiszter ugyanezekkor megbeszélést folytat Mihailokopulosz görög külügyminiszterrel egy balkáni locarnói szerződés tervéről és a szajoni román szabadkikötő kereskedelmi forgalmának biztosítása érdekében.

Magyar Kossuth-zarándokok Buffalo-ban Buffalo-ból jelentik: Tegnap este nyolcszázötven bankett volt a magyarországi Kossuth-zarándokok tiszteletére. A banketten a buffaloi magyar kolónia határozati javaslatot fogadott el, amely szerint kérdést intéznek az amerikai kongresszushoz, hogy hajlandó-e felelmei szavát Magyarország előremozdítani és igazságot szolgáltatni a kettő között.

Március 31-én hirdetik ki a Monitornál Officiálisan sikkasztási perében az ítéletet. Bukarestből jelentik: Ma este az illovi törvényszék negyedik szekciója előtt befejezték Falcoianu igazgató és Petcu Vasile pénztárnok sikkasztási perének tárgyalását. A tárgyalás mai ülésén Petcu Vasile érdekében tartott védőbeszédet Blajescu bukaresti ügyvéd, aki azt kívánta bebizonyítani, hogy védelem csak fölötteseinek, Falcoianunak és Tomescunak utasításait követte, amikor a pénzeket kiutalta. A védőbeszéd elhangzása után a bíróság bejelentette, hogy az ítéletet vasárnap március 31-én hirdeti ki.

Pénzügyi exlex Marosvásárhelyen Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az összes erdélyi városok közül Marosvásárhely volt az első, amely elkészítette a költségvetéssel. Ennek ellenére már hetek, sőt hónapok óta húzódik a költségvetés jóváhagyása. Legutóbb Bukarestben járt Bernády György dr. polgármesternek azzal utasították el a költségvetés jóváhagyását, hogy igen nagy a város bevételi tétele és felszólították a várost, hogy a bevételi tételeket csökkentse. Most az a helyzet állt elő, hogy a város költségvetés hiánya miatt exlexben van, így, ha ma egy tételt később kifogásolni fognak, a felelősség kérdése a polgármesterre és a városi tanácsra fog hárulni, ami ezekre nézve nem a legkedelmesebb. Marosvásárhely városa most ismételn kéri fogja a költségvetés jóváhagyását.

A magyar képviselőház ülése. Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülésén a költségvetési vita volt napirenden. A vitához Meskó Zoltán szökött hozzá, aki azt a megjegyzést fejezte ki, hogy a legközelebbi képviselőválasztásokkor a politikai viszonyok oda fognak normalizálódni, hogy lehetővé teszik a titkos választás bevezetését. Szerinte azonban meg kell fontolni, kinek adjanak szavazati jogot, mert azoktól, akikről tudja, hogy az ország kárára vannak, még a levegőt is megtagadná. Meskó Zoltán eme kétségtelenül szokatlan megjegyzésére a szocialista képviselők óriási zúban törtek ki mely után Meskó Zoltán a vidéki törvényhatóságok megreformálásáról beszélt és azokat a muniákkal hozza kapcsolatba. Szerinte végre ki kell nyitni a vármegyék ablakait, hogy beáradjon rajtuk a márciusi szellő és Kossuth Lajos eszméje.

Budapestre hozzák Forgács Anna holttestét. Millstadból jelentik: A tragikus véget ért Forgács Anna holttestét a millstadi temetőben ma exhumálják. Az exhumálás után Forgács Anna szülei hazabozzák leányuk holttestét és minden valószínűség szerint vasárnap eltemetik Budapesten.

Mussolini interjút adott Rothermere lordnak a Rothermere-akcióról

Bucurestiből jelenti a Rador: Mussolini a „Daily Mail”-nak interjút adott lord Rothermere útnán. Az olasz miniszterelnök kijelentette, hogy békére van szükség. Ő a maga részéről legbizonytalanabb bizonyította békés intencióit és ratifikálta a jugoszláv-olasz egyezményt is. Reméli, hogy Jugoszlávia szintén rövidesen ratifikálni fog.

Ami Magyarországot illeti, Mussolini megjegyzi, Olaszország volt az első, mely kezét barátsággal kinyújtotta Magyarországra felé és figyelemmel kísérte azt a mozgalmat, amelyet a trianoni béke által Magyarországtól elszakított területek

magyar lakosságának visszaszerzése érdekében indított. Véleménye szerint nem állana az európai béke érdekében, hogy ez a lovagias nemzet egy igazságtalanság állandó érzéstől legyen áthatva. A békeszerződések érinthetlenségének elve fentartandó, ez azonban nem akadályozza meg egyes részletek módosítását, ha ezek kívánatosnak látszanak. A történelem nem ismer örök szerződéseket. Mussolini végül hozzátette, hogy Magyarországnak nem kell geográfiai határokkal bírnia, hanem éhnikai határokat kell kapnia.

A városi tanács egyetlen vállalatba kívánja tömöríteni a város közlekedését lebonyolító összes járművek tulajdonosait

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tud.) Ezelőtt két hónappal a városi tanács presszója alapján az egymással — a maga nemében páratlan — versenyt űző autóbusszvállalatok egyetlen autóbusszjárásba tömörültek. Csupán hét autóbussz tulajdonos nem volt hajlandó a fuziót magáévá tenni, de a városi tanács felszólította őket, hogy minél előbb lépjenek be ök is az autóbusszjárásba.

Amikor a város rávette az autóbusszjárásokat, hogy fuzionáljanak, egyúttal arra is kötelezte őket, hogy bérleteket adjanak ki a közönség számára. A bérletrendszer azonban a hét remitenskedő autóbussz tulajdonos makacsságán megbukott.

A anomáliák megszüntetése érdekében a városi tanács most újra foglalkozott a városi közlekedés rendezésének ügyével. A tanács végleg lemondott arról a tervéről, hogy villamosvasutat állítson fel, an-

nál is inkább, mivel a nyugati központokban a villamosvasutat a lehetőség szerint leépítik és csupán a külvárosokban van némi jelentőségük. Ehelyett a város az autóbusszjáratot kívánja megszervezni. A városi tanács a város személyforgalmát lebonyolító 240 bérkocsit, tíz autótaxit és 80 autóbussz egyetlen vállalatba kívánja tömöríteni, hogy a forgalom konszolidálása után a végleges konszociót ennek a vállalatnak adja át. A vállalatot természetesen arra köteleznék, hogy nemcsak a nagyforgalmu utvonalakon tartsák fenn az autóbussz közlekedést, hanem azt vezessék be azokra az utvonalaikra is, amelyek a forgalom jövőjéért esetleg nem fedezik a kiadást.

Annak a hét autóbussz tulajdonosnak a közlekedési engedélyt, akik nem léptek be a Rotacia-Rapid közlekedési vállalatba, ha péntekig nem fuzionálnak, a városi tanács megvonja.

A törvényszék feloldja a volt avarescanus képviselők előre felvett napidijai miatt zár alá helyezett vagyonát

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tud.) Az Avarescu kormány bukása után a sajtó élénken kommentálta a kormány bukásával járó körülményeket, amelyeket nemcsak a sajtótámadásokra adtak alkalmat, de arra készítettek az új pénzügyminisztert, hogy pert indítson a volt parlament mindazon tagjai ellen, akik jogtalanul vették fel a nekik nem járó napidijukat. A pénzügyminiszter elrendelte többek között a kolozsvári pénzügyigazgatóságának is, hogy szólítsa fel a felszólított „Avarescu”-parlament kolozsvári képviselőit: Prie Octavian, dr. Manu Victor, dr. Ontisfor Ghibus, dr. Gabor Laurentiu és Dragomir egyetemi tanárt, hogy az előre felvett napidijukat, valamint 1927 március 16.-ától 1927 július hó 16.-ig felvett havi 6000 lej napidijöbbletét, összesen 54 ezer lejt, amelyet Avarescu kormánya törvénytelenül utalt ki számukra, fizessék vissza az államnak.

A pénzügyminiszter egyébként felszólította a következőkkel vegzi:

„Felszólítjuk a nemzet volt képviselőit, hogy fizessék vissza a nemzetnek az általuk jogtalanul felvett pénzeket.”

A pénzügyigazgatóság a miniszter utasítását hoz híven, felszólította a volt avarescanus képviselőket az 54 ezer lej visszafizetésére, de miután ezek nem tettek eleget a felszólításnak, vagyis kifogásolták a pénzügyigazgatóság által felhozott érveket, zárlat alá helyezte az összes érdekelt képviselők vagyonát.

A kellemetlen helyzetbe jutott volt képviselők a zárlat ellen a törvényszékhez felfolyamodást jelentettek be, hangsúlyozva, hogy a pénzügyminiszternek nincs jogában a parlament hozzászólása nélkül zárlat alá helyezni a volt képviselők vagyonát. Ez csak abban az esetben volna törvényes, ha a képviselők adójukat nem fizették volna ki. A pénzügyminiszternek jogában lett volna esetleg pert is indítani az általa jogtalan uton felvett pénzek visszafizetéséért, de a vagyonzárlat semmilyen körülmények között nem alkalmazható hasonló esetekben, még magánosok ellen sem.

A kolozsvári törvényszék negyedik szekciója ma tárgyalta dr. Manu volt avarescanus képviselő felfolyamodásának ügyét és felfolyamodásának teljes egészében helyt adott, utasítva a pénzügyigazgatóságot, hogy oldja fel a zárlat alól a vagyonát.

Megbízható forrásból nyert értesülésünk szerint a pénzügyminiszter nem nyugszik bele a törvényszék határozatába és más alapon fogja megindítani a pert az avarescanus képviselők által jogtalanul felvett napidijak visszafizetéséért.

A külföldi kölcsön meghiusulásának hírére Londonban zuhanás állott be a román állam-papírok árfolyamában

London, március 28. Annak a hírére, hogy a jegybankok newyorki gyűlése elutasította Románia kölcsönkérő ajánlatát, mert abból hiányzik a Nepszövetség garanciája, a londoni tőzsdén jegyzett román értékpapírok árfolyama zuhanásnak indult. A külföldi kötvénytulajdonosok, hogy szabaduljanak ezektől a papiroktól, egymásután dobják piacra igen tekintélyes tételekben a régebbi román kölcsönök kötvényeit. Az 1922. évi kibocsátású konszolidációs kölcsön kötvényeinek árfolyama ma 47-re esett vissza.

Tőzsdéi körökben azt hiszik, hogy a román kormány meg fogja kísérelni, hogy intervenciót vásárlásokkal tartóztassa fel a papírok további zuhanását.

Páris, március 28. Ma került aláírásra a Quai d'Orsay a francia-román háborúsadósságok rendezéséről szóló szerződés, amely lehetővé teszi, hogy a lej stabilizációjára Románia kölcsönt kaphasson. Románia részéről Victor Antonescu volt párisi követ írja alá a szerződést.

Dobrescu listája győzött az ügyvédszövetségi választásoknál. Bukarestből jelentik: Az ügyvédi kamara tegnap választotta meg azokat a tagokat, akik a bukaresti kamarát az ügyvédszövetségben képviselni fogják. Ez a választás már el is dönti az ügyvédszövetség vezetőségének összeállítását. Két lista küzdött egymással szemben. Az elsők az élén Istrate Micescu liberális képviselő, a másodiknak az élén Demetre Dobrescu, az ügyvédszövetség jelenlegi elnöke állott. A 803 szavazat közül Dobrescu 480-at kapott. Kivüle még megválasztották delegátusnak Naumescu Junian, Tomescu, Petrovici ügyvédek két helyre pedig pótválasztást rendeltek el. Az ügyvédszövetség elnöke valószínűleg újból Dobrescu lesz.

Nem vált be Ghandi jóslata sajtó halálát illetőleg. Bangkókból jelentik: Jelentették annakidején, hogy Ghandi az indiai szabadságmovement világírú vezetője, súlyos beteg fekszik és környezete előtt március 13-ra jóslta meg halálát. Ghandinak ez a jóslata nem vált be, mert bár a nagy vezér még mindig beteg fekszik, egelőre haláláról nincs szó.

Marosvásárhely visszakéri a városi menetjegyvirodát. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Január elsejétől kezdve ismeretlen okokból megfosztották a marosvásárhelyi Sámson-céget vasúti menetjegyvirodától, ez által a város közönségének kellemetlen helyzetbe kerültek, mert a városnak ez egyetlen menetjegyvirodája volt és az utazni szándékozó közönség csak az állomásnál vált hatá meg jegyét. Bernády György polgármester a szerdai permanens ülésén bejelentette, hogy közérdekű megfélemlen átiratot intéz a CFR ügyvezetéséhez, amelytől kéri fogja, hogy a városi menetjegyvirodát továbbra is engedélyezzék, amely a város közönségének kényelmére szolgált.

Désen megakartak lincselni egy tolvaj cigányfiút. Dési tudósítónk jelenti: Tegnap délelőtt a szokásos hetivásáros alkalmával Malinas Grigortóvárosi gazda észrevette, hogy 2500 lejt tartalmazó pénzeserszénye eltűnt. Malinas a közelében tartózkodó Moldován Kristóf 16 éves cigányfiúra gyanakodott. Malinas kiabálására csak hamar nagy csődület keletkezett. Megmozdították a fiút, de a pénzt nem találták meg nála. Végül a falusi gazda észrevette hogy pénzeserszénye Moldován mellett a földön fekszik. A cigányfiút csak egy arra haladó detektív mentette meg a vásári közönség díre elől, Moldovánt bekísérték a rendőrségre, ahol kihallgatás alkalmával tagadta, hogy ő lopta volna el a pénzt tartalmazó erszenyt. Moldovánt letartóztatták.

Német-görög sportünnepek Athénben. Athénből jelentik: A Marvanystadionban április 7. és 8-án fogják megtartani a német-görög atlétikai sportünnepeket, amelyekre a kormány óriási előkészületeket tesz.

A Haggibhor felhívása ifjúsági játékosokhoz A Haggibhor ifjúsági futballjátékosai pénteken reggel 6 órakor tréninget tartanak. A játékosok pontos megjelenése kériatik. Janovitz.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

Csülörök.

Szép alak
A „Gyop
Ha az idő
Jót tesz!

— Két sze
loszvaron. E
lentőségű fi
ron: Két film
amelyeknek
Az egyik film
amelyet igen
társa hoznak
hogy elenk cs
nikai feldolgo
eltörölhetetlen
letve: egy mo
pai nő ismer
lesége lesz
akinek oldalá
az afrikai h
kirebbanó örö
gal rabszolga
tagnak, ahove
jelent matka
rencsével szab
aranybörtonh
válogatottabb
Haidt, Vladim
ner és Charles
sodik bemutat
„Tűzbrigád”.
tüzoltók hősie
galmias jelenet
harcos katoná
delemben forg
mét az elemek
vári sajtóben
sággal megtor
net láttán, az
ment a halál k
közepébe kerül
megelevenítés
történetében. A
filmalkotás n
ragad ki a Ne
galmas tüzolt
séget frappiroz
val, mint egy i
gédia-sorozat.
tódás könnyeit
A „Fehér rabs
ban kerül lem
ol pedig az Ura
resztül.

* Az Uj Kele
hivatala Str. A
házu és Blm
évi-Enléktér
található.

OLL
GUM.

Te
a
TESZ

Rác

Az összes
Győződjön
gálunk. Az

Telef. 6-10
CLUJ, PIA

Szép alakja szobor, nemes A „Gyopár-Crém” be kellemes Ha az idő téli, nyári Jót tesz!

mondja: Poór Lili.

— Két szenzációs filmbemutató Kolo-

szvaron. E hét folyamán két nagyjelentőségű filmbemutató lesz Kolozsvaron: Két film kerül egyszerre vetítésre, amelyeknek mindegyike világprodukciónak. Az egyik film a „Fehér rabszolganő”, amelyet igen sokan joggal összehasonlításba hoznak „Atlantisszal” tekintve, hogy élel cselekmény és páratlan technikai feldolgozás keretében a fajok közötti ellentétellen ellentétet realizálja. Illetve: egy modern életet élő csinos európai nő ismeretséget köt, később pedig felesége lesz egy tunisi nagyhercegnek, akinek oldalán az európai mentalitás és az afrikai herceg ősi szokásai között kibukkanó örökös ellentétben, valóságos rabszolganője lesz az afrikai sivatagnak, ahová pedig egykor boldogságot jelentő matkaságha ment. Véletlen szerencsével szabadul csak meg az afrikai aranybörtönből. A film főszerepeit a legvalogatottabb tehetségek, mint: Liane Haidt, Vladimir Gaidarov, Bruno Kastner és Charles Vanel alakítják. A második bemutatásra kerülő film címe: „Tűzbrigád”. A film témáját a newyorki tűzoltók hősiességéből merítették és izgalmas jelenetekben örökíti meg a képernyőn. A film főszerepeit a legvalogatottabb tehetségek, mint: Liane Haidt, Vladimir Gaidarov, Bruno Kastner és Charles Vanel alakítják. A második bemutatásra kerülő film címe: „Tűzbrigád”. A film témáját a newyorki tűzoltók hősiességéből merítették és izgalmas jelenetekben örökíti meg a képernyőn. A film főszerepeit a legvalogatottabb tehetségek, mint: Liane Haidt, Vladimir Gaidarov, Bruno Kastner és Charles Vanel alakítják.

— Reaktivitódott a bethleni Pro Palesztina Liga. Tudósítónk jelenti: Szinte kétévi szünetelés után most újból aktivitásba lépett a bethleni pro Palesztina liga. Az elmúlt napokban ugyanis a kolozsvári KKL. központ kiküldetésében Bethlenbe érkezett dr. Kremer Ármán főtitkár, aki egy napi ott tartózkodása alatt újból összehozta ezt az egykor szép eredményeket felmutató egyesületet. Természetes elnöki tisztségében ebből az alkalomból újból Hirsch Mártonné urasszonyt erősítették meg, aki városzerte közismert ügybuzgalmáról és ügyszeretéről. Az elnökök agilitásán mulik most már, hogy egyesületét újból arra a magasra emelje, amelyet ez az egyesület az ő vezetése alatt immár évekként ezeltől elért!

— A londoni bankok tőkéinek 85 százaléka betétekből áll. Londonból jelenti: A londoni tiz kliringbank betéteinek állománya 1927-ben ötvenmillió angol fonttal emelkedett. A Londonban elhelyezett amerikai betétek csökkenését mutattak, de a francia követelések ugyanilyen arányban emelkedtek. Igen érdekes jelenség, hogy a bankok tőkéinek több mint 85 százalékát betétek utján gyűjtik és váltóhitelüket a bankok még mindig csak kis mértékben használják ki.

— Kémkedés gyanúja miatt letartóztatott egy kassai nő. Kassáról jelenti: A rendőrség állambiztonsági osztályához pár nappal ezelőtt feljelentés érkezett Baradnay Olga magánzónó ellen, akit a névtelen feljelentés kémkedéssel vádolt meg. A politikai ügyosztály detektívjei házkutatást tartottak a magánzónó Srobár-ucca 10 szám alatti lakásában és az ott talált állítólag kompromittáló iratokat lefogalták. Baradnay Oligát előállították a rendőrségen és kihallgatása után őrizetbe vették. Az a vád ellene, hogy a budapesti rendőrszolgálatokkal összeköttetést tartott fenn és kémtevékenységet folytatott. A rendőrség megállapítása szerint Baradnay Olga férje évek óta Amerikában él és az asszony nem régen válópert adott be ellene. Magánvagyonja a válófélben levő asszonynak nem volt és a rendőrség annál feltűnőbbnek találta, az asszony költséges életmódját. A gyanúsított a leghatározottabban visszautasította a kémkedés vádját és azt állította, hogy férjétől most is állandóan kap Amerikából pénzküldeményeket.

Mindenki kóstolja meg! Dreher HAGGENMACHER tavaszi söréit!

— Lezuhant az Eiffel-toronyról egy ejtőernyővel kísérletező ékszerész. Párisból jelenti: Borzalmas szerencsétlenség történt a párisi Eiffel-toronynál. Gayet francia ékszerész, aki régóta kísérletezik modern típusú ejtőernyőjével, tegnap újabb próbacsúszást rendezett. Az Eiffel-torony legfelsőbb emeletéről ugrott le, az ejtőernyő azonban nem nyílt ki, úgyhogy az ékszerész holtan zuhant a járókelők közé.

— Elindult amerikai útjára a holland mentőcsónak. Párisból jelenti: Schiütt holland kapitány oly mentőcsónakot szerkesztett, mely fel nem borulhat és hogy ezt bebizonyítsa, elhatározta, hogy a mentőcsónakkal Rotterdamból átutazik Amerikába. Rotterdamból a mentőcsónak nagy közönség jelenlétében elindult hosszú és kockázatos útjára, amely Anglián, Lisszabonon és az Azorokon keresztül Newyorkba vezet, ahová hatvan nap alatt remélnék eljutni. A mentőcsónaknak kapitánya egy hevenyűzőes öreg tengerész kiváló a járművön van még Schiütt, két matróz és egy Marconista. A csónak, mely teal és tölgyfából épült, utijában csak vitorlákat fog használni.

— A csehszlovák orvosszövetség kongresszusa. Prágából jelenti: A csehszlovák orvosszövetség tegnap tartotta a prágai egyetem épületében évi rendes közgyűlést, amelyen a szlovenszkoí kishbbségi szervezetek kilenc delegátusa és pedig dr. Guhr, Tátnaszéplakról, dr. Veress, Póstyénből, dr. Berényi Nyitráról, dr. Jakubovics Stubnyafüredről, dr. Jando dr. Pless és dr. Sági Pozsonyból, dr. Hartmann Kassáról, dr. Pongrácz Diószegről és dr. Zimprich Stomfáról vettek részt. Mint ismeretes, egy évvel ezelőtt a szlovenszkoí és ruszinszkoí magyar és német orvosok belettek a csehszlovák orvosszövetségbe és részükre külön orvosi zsupát alakítottak, amely Szlovenszkoí és Ruszinszkoí területén önálló hatáskörrel és tárgyalási nyelvének szabad választásával működött. A közgyűlés megtárgyalta az egzisztenciális szakkérdéseket, állást foglalt az orvosi kamarákkal készülő orvosi tervezettel kapcsolatban és a magántisztviselők betegpénztárainak szervezeti szabályzatával is foglalkozott.

— Megalakult a máramaroszi zsidó cserkészlet. Tudósítónk jelenti. Az elmúlt héten vasárnap alakult meg innepélyes keretek között a nagyváradi cserkész kohorsz máramaroszi zsidó műszaki csapataja. Az alakuláson a szigeti zsidó társadalom számottevő reprezentánsai vettek részt. Az alakuló gyűlésen dr. Sternberg Aladár elnök felszólítására a jelenlévők legnagyobb meglepődésére Székely Sándor, a szervező bizottság egyik tagja, valamint a nagyváradi román cserkész csapat egyik vezetője

bejelenti, hogy a hatóságok megadták immár a nyilvánossági jogot a most megakaduló szigeti zsidó cserkész műszaki csapatnak. Ezután a bejelentés után a jelenlévők általános lelkesedés közepette kimondják a szigeti zsidó cserkészlet megalakulását, amelynek élére egyhangulag választották meg: Főparancsnok dr. Sternberg Aladár, aktív technikai parancsnok Székely Sándor, parancsnoksági tagok: Fried Miksa főintéző, Turmann Ármán, Gottlieb László, Glück Gyula, Semmel Sándor, Fuchs Ernő és Rosenthal Illés pénztárnok. Kiképzőtisztek: Gold Antal, Ringler Hermann és Iskóvits Zsigmond. A parancsnokság legfőbb célul tűzte ki a cserkészlet szellemi, fizikai és erkölcsi nevelését.

— Tüdőbetegek kérjenek ismertető füzetet, a mindenesetben csodásan bevált Antiphtysin, államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszerrel. Díjmentesen küld az egyszülő készítő: Osváth-gyógyszertár Tg.-Mures.

Hölgyeim kalapjaikat Uraim alakítani és formálni CARMEN kalapüzembe vigyék. Gyári árak. Eredeti modellek és száma újdonságok. Cluj, Calea Victoriei 4 sz.

PENZSZEKRENYEK SZOLID, ELEGANS, OLCSÓ. 4000 LEJTŐL KEZDVE HEINRICH I. WEINTRAUB CEGNÉL BUCURESTI, CALEA MOSILOR 80. KIVÁNTATRA INGYEN ÁRJEGYZÉKET KÜLDÖK.

Keresetnek garanciaképes képviseltek az ország területén. Az egész világon szabadalmazott „ISI” A nyelv tisztaságát szolgáló kicsiny készülék. A nyelvet minden reggel meg kell öblögetni a ragadó mikroaktól. — Óvkozdjatok! Millió mikroba rakodik le az ember nyelvére és ezek megtámadják a fogakat, rossz szagot idéznek elő a szájból és fejfájást okoznak. Mindez elmarad annál, aki minden reggel használja az ISI nyelv tisztító-készüléket, ára 20 lei. — Kapható drogueriákban, gyógyszerertárakban, illatszárakban és minden esetben a „Depozitál General” cégnél, Bucuresti, Str. Ghitu Karceler 14. Telefon 53-80.

* Az Uj Kelet nagyváradi főkönyvtárhivatala Str. Aurel Vlaicu 51. (Vám- és Blum csarnyóüzet, Ezred-évi-Emléktér 2. (Köröspart) sz. alatt található.

“OLLA” GUM...? Olla minőségűleg világírű

Tupul cipőüzlet 26-án megnyílt! ujjonnan berendezve és elsőrangú árukkal felszerelve

Tekintse meg a most Clujon, a főpostával szemben megnyílt TESZLER posztó-nagyáruházát

Rádio - amatőrök! Az összes alkatrészeik árát mélyen leszállítottuk. Győződjön meg az árainkról. Arájanlattal bárkinek készséggel szolgálunk. Az Eumig Hartley alkatrészek és Blaupunkt hallgatók megérkeztek. Telef. 6-10 ELECTRICA Telef. 6-10 CLUJ, PIATA UNIRII 28. (KÖZPONTI SZALLÓ ÉPÜLET.)

Ruhák legdivatosabban készítenek Áron Davidnál Cluj, Calea R. Ferdinand 32.

győzött az ügyvédek... Bukar... Kamara... azokat a tagok... kamarát... az képviselni fogják... is dönti az ügy... égének összeállított... egymással... az élén Istrate... iselő, a második... Dobresu, az ügy... eínöke állott. A... brescu 480-at ka... rálásztották de... Jumian, Tomces... két helyre... ndektek el. Az... e valószínűleg... ndi jóslata saát... kökből jelenti... n, hogy Ghandi... galom világhírű... fekszik és kör... 13-ra jóslata... ez a jóslata... a nagy vezér... ekszük, egyelőre... isszakéri a vá... Marosvásár... Január else... okokból meg... rbelvi Sámson... ródáitól, ez... ének meglehe... et teremtetek... vetlen menet... utazni szándé... állomásnál vált... hády György... permanens ille... özőhöz... CFR üzletve... kőrní fogja... virodát tovább... mely a város... re szolgált... liacselné egy... tudósítónk je... szokásos heti... alinas Grigor... te, hogy 2506... szénye eltűnt... rtózkodó Mol... gányfiura gya... bakására csak... tetkezett. Meg... tnt nem talál... falusi gazda... erszénye Mol... ekszük. A ci... haladó detek... közönség dír... sérték a rend... alkalmával... ina el a pénzt... ldovánt letar... nnepélyek At... k: A Már... és 8-án fog... rőrg atlétikai... yekre a kor... ket tesz... isa ifjusági jár... ifjusági fut... ggel 6 óraker... tékosok pon... fanovitz.

Kelet"-ben... birére... állam-

nyorki gyű... zük a Nep... pirok árfo... szabadjár... télyes tété... sátásu kon... vlssza. Kozla kísé... további zu... francia-ro... otívó teszi... ia részéről

Közgazdaság

Tízmillió lejért eladta ezévi kontingensét a nagyváradai Léderer és Kálmán szeszgyár

A gyár üzemét egy évre leállítják és a vételárból kielégítik a hitelezőket

(Oradea-Nagyvárad, március 28. Az Uj Kelet tud.) Mintegy három hónappal ezelőtt történt, hogy a szeszipari dekonjunktura és a súlyos gazdasági viszonyok miatt immobilizálódott nagyváradai Léderer és Kálmán szeszgyár, amely Erdély egyik legrégebbi és legszolidabb iparvállalata, fizetésképtelenné vált. A hatalmas aktívakkal rendelkező gyár tulajdonosai, Beck Nándor, dr. Dénes Sándor és Kálmán Oszkár azonnal megkezdték a hitelezőkkel a tárgyalásokat, amelyek során a követelések 100 százalékos kifizetését ajánlották fel és habár a vállalat aktívai háromszorosan haladják meg a passzívák összegét, hatalmas magánvagyonukat is felajánlották a követelések garantálására. A hitelezők meg is adták a vállalat által kért egyéves moratóriumot. A hitelezőkkel történt megállapodás

után a Léderer és Kálmán szeszgyár tulajdonosai tárgyalásokat kezdtek a vállalat szanálására. Ezek a tárgyalások most sikeresen befejeződtek, amennyiben a gyár 1928 évi kontingensét 10 millió lejért megvette Pinthas bukaresti bankár és szeszgyáros, akinek egyébként a nagyváradai Egyesült Bank és Takarékpénztárnál igen tekintélyes érdekeltsége van. Ezt a 10 milliót a hitelezők kielégítésére fordítják, viszont a Léderer és Kálmán szeszgyár ebben az évben üzemén kívül marad. Emiatt a gyár munkásait és alkalmazottait elbocsátották, a tisztviselői kart pedig a Szesszindikátusnál helyezték el. Egy év múlva a gyárat ismét üzembe helyezik és a realizálandó haszonból fog a többi hitelező is kielégítést nyerni.

Megkezdték a kisajátítási kötvények kiszolgáltatását

Teljesen stagnál a belföldi értékpapírpiaç. Németország vásárlásai okozták a bukaresti tőzsde négyheli hosszmozgalmát

(Cluj-Kolozsvár, március 28. Az Uj Kelet tud.) Az a szokatlan értékelkedés, amely négyheli hosszban jutott kifejezésre a bukaresti tőzsdén, bizonyos tekintetben az értékpapírpiac felé terelte a közönség figyelmét. Romániában ez az üzletág soha sem volt olyan populáris, mint a nyugati piacokon és így nem valószínű, hogy a most lezárult tőzsdei mozgalom fokozni fogja a közönség spekulatív kedvét. Mindamellett a bukaresti tőzsde legutóbbi eseményei felkeltették a szélesebb körök figyelmét, ami azért bír jelentőséggel, mert a bank kamatláb, illetve a betéti kamat állandó eszkendése belátható időn belül esetleg olyan nivót érhet el, amely mellett inkább fog kifizetődni jövedelmezőbb papirokat vásárolni.

— bár indokolatlanul — azzal a kizárt lehetőséggel magyarázzák, hogy infláció esetén az iparvállalatok nélkül álló pénzüntézetek vagyona össze fog zsugorodni és így a papírok értéke is alatta maradhat a tőzsdei jegyzésének. Az ipari részvényekkel szemben viszont azért tartózkodik a közönség, mert a legtöbb vállalat mögött nincsen olyan erős bank, mely annak állandó rentabilitását biztosítaná.

A fenti aggályoknál azonban sokkal nagyobb oka az értékpapírpiac teljes stagnálásának az, hogy a tőzsdei spekulációnak nincs közönsége, amelyet csak hosszú évek alatt lehet nevelni, azonkívül pedig

a közönségnek nincs pénze, amit részvényekbe fektethetne.

Egyelőre az a helyzet, hogy a bankbetét még mindig nagyobb rentabilitást biztosít a tőkésnek, aki emellett mindenkor szabadon rendelkezhet a pénzével, míg ha részvényekbe fektetné, szükség esetén nem mobilizálhatná egykönnyen. Azok, akiknek ilyen célra penzük van, külföldi papirokat vásárolnak. A bukaresti tőzsdén történt nagy vásárlások, amelyek az árfolyamok felszökését eredményezték, külföldi, elsősorban német számlára történtek. Németország ugyanis összeváltotta alacsony árfolyamon a jó papiro-

specialitás

BOGSZA

likörök

Triple sec
Chokolade
Kávé

Kiváló minőségű gyulafehérvári fajborok
Szilvapálinka és kisüstös sepröpálinka

minden jobb üzletben kapható

Bognár és Szántó erd. ker. Rt.
Cluj, Cal. Reg. Ferd. 70.

kat és az így felhajtott árfolyamokon realizált nyereség igen jelentős tétellel fogja megkönnyíteni a jövételi számlára esedékes fizetést, ami részben román értékpapírokban fog történni. Ezeket a papirokat fogja Németország felhasználni a Generala-bankjegyek kártyításának kifizetésére is.

Az egyébként nagyon csendes értékpapírpiacra élénk feltűnést keltett az a körülmény, hogy az állam megkezdte a kisajátítási kötvényeknek a tulajdonosok részére való kiszolgáltatását. Ezekből a papirokból eddig is volt forgalomban egy kisebb tétel, de a magas kamatok miatt a 100 lej névértékű kötvények 37-es árfolyamra estek le. Ekkor kezdtek meg a kötvények kiszolgáltatását, amivel a kisajátított földbirtokosokat újabb súlyos károsodás érte. Tudvalevő, hogy a kisajátított birtokok holdjáért minőség szerint 1600—2400 lej megváltási árat állapított meg az állam. Ezt

a megváltási árat a kötvények teljes névértékének beszámításával fizeti az állam, holott a kötvények tényleges értéke tavaly a névérték 37 százalékát tette ki csupán.

A mostani tőzsdehossz kezdetén, külföldi vásárlásra a kötvények árfolyama emelkedni kezdett és elérte a 63 lejt, de mert a külföld már beszüntette vásárlásait, a kisajátítási kötvények újra esni kezdtek. Egészen bizonyos, hogy ezek a kötvények rövidesen olyan árfolyamra fognak lezuhanni, amely mellett a kisajátítottak még fiz százalékát sem fogják megkapni az államilag amugyis alacsony megállapított megváltási árnak.

Ma tartják meg a csődtárgyalást az Egyesült Közgazdasági Bank ügyében. Amint előrelátható volt, az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbanknál érdekelte betétesek túlnyomó többségének akaratára ellenére a bankot csődbe fogják kergetni azok a hitelezők, akik nincsenek tekintettel sem többszáz kiségzisztenciának, sem a maguk érdekére. Az egyik

ilyen hitelező volt dr. Barbul Jenő, a kolozsvári egyetemi könyvtár igazgatója, akit szerdán délelőtt küldöttségileg kértek fel a kisbetétesek arra, hogy esődkérését vonja vissza. Barbul dr. jogtanácsosához, dr. Calutiu Martian volt prefektushoz utasította a küldöttséget, aki közölte a betétesek megbízottaival, hogy a csődkérés nem áll módjában visszavonni. Ilyenformán tehát a csütörtökre kitűzött tárgyaláson, ha az utolsó pillanatban nem kerekedik felül a józan és jobb belátás az érdekeltekben, elrendelik a csődöt az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. ellen.

Leszállítják a fuzionáló részvénytársaságok részvényjellekét. A pénzügyminiszterium még a heten parlament elé terjeszt egy törvényjavaslatot, amely a részvények után fizetendő 1 százalékos illetéket 50 banira csökkentti arra az esetre, ha két részvénytársaság között fuzionáljon létre. Hasonlóképpen leszállítják a fuzionáló társaságoknál az ingatlanok vagy reáljogok formájában bevitt apportok után fizetendő 5 százalékos illetéket 1 százalékra.

Országos vásár Retlegen. Hivatalos közlés szerint Retlegen az országos vásárt április 2-án és 3-án tartják meg.

Németgyártmányú
gyermekkosci
különlegességek

1928. évi modelljei

kizárólagosana
„HERCULES“
áruházban
Cluj, Calea Reg. Ferd. 12.

Képes árjegyzék díjtalanul

Figyéljen a címre

Kedvező fizetési feltételek

Viszonteladókknak nagy árkedvezmény

TŐZSDE

DEVIZÁK	Kolozsvár	Valutapiac 1928 március 28 (Rador)							
		Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	31-3105	—	—	48925	310250	1102875	13395	6015	1927
Newyork	16050 161	51895	51895	2540	16065	57240	71050	3375	—
London	785-787	253475	25 362	12402	7-5	279125	346870	16475	48818
Páris	630-635	2043	204325	—	63350	225 75	2797	13285	39350
Milano	850-835	27425	2742	13425	—	3025	3751	17840	52825
Prága	470-478	1539	1538	—	47730	169625	210550	—	29650
Budapest	2810-220	9070	906750	—	2820	—	124 0	58 50	—
Belgrad	—	91325	91325	—	285	—	1 0750	593650	176
Bukarest	—	323	32250	—	—	356	44220	21	6225
Varó	—	5825	5825	—	1825	642450	7969	373575	—
Bécs	2260-2270	730250	7305	—	2270	803625	—	475	—
Berlin	3850-3855	12.09	12412	—	38.0	43690	16997	80708	—

Száz lej árfolyama. Zürich (100) —, Páris —, Budapest 356 Bécs 44220 Prága 21.

Gőzgép, gatter

szalagfűrés, transmissiók, kerekek, csapágyak, mindennemű gépalkatrészek használt állapotban eladó.

Aradi Faipari Vállalat, Arad

Gummi-bélyegző

24 óra alatt készül, cégbélyegző párnával 100 lei. Mindenféle nyomtatványt a legcsöbbsé arban készítenek. — KATZ nyomda és bélyegzőgyár, Cluj, Str. Regina Maria 37.

Csütörtök, 1928. március 29.

Gratis Min...
Arban, uje...
minőségben

„IDEA...
férfi és női...
átvarrások 48 ó...
szerint, gyári...
Banco és

Színház

Magya...
Csütörtök: Bal...
Somogyi N...
pi bérlet 3...
Péntek: Balról...
Somogyi...
pi bérlet 3...
Szombat délut...
(Hívsági el...
arakkal. B...
Kántor Laj...
Szombat este...
Ferenc le...
Poór-Lily...
Szám: 293...
Vasárnap 2-3...
(Olcsó hely...
Vasárnap 6-ko...
letszűnetbe...
Vasárnap 8 és...
a harmadik...
si bucsuf...
szám, A.)...
Hétfő: Olympia...
szám B.)...
Kedd: Olympia...
szám, C.)...
Szerda: Olympia...
37 szám, A...
A színház...
Olympia Mo...
tabja. Holnap...
teje lesz a...
Olympia bem...
Liliom, Józsi...
sang, Uri div...
szerelem, Szín...
lom, az Üveg...
télyban vilá...
szerzőjének leg...
pia. Háromfel...
nek színhelye...
telszobaja. Bud...
március hó 2-...
és a közönség...
lelkes elragadt...
Moinár Ferenc...
leghatásosabb...
5-án már Amer...
nyi nagy váto...
reze az Olym...
vár azonban d...
Budapest ut...
ahol az Olym...
vári színház...
zeti s az Olym...
kiosztva: Plat...
László, Eugeni...
ka, Olympia...
leánya Poór L...
tány Hoyko F...
László, Kreh...
des Toth Elek...
Szombaton este...
reje s az elő...
sak lesznek az...
bizonyára külö...
Vasárnap 6 ó...
este harmadso...
és szerdán este...
piát. A pénzt...
árusítja már a...
nagy érdeklőd...
a darab előad...
jegyekről gond...
Somogyi Nu...
Balról a harm...
lép fel a szí...
nője Somogyi...
közönség elha...
gadtatásának...
este ugyancsak...
mű új operette...
Nusival Vas...
Csököcs asszony...
Nusi ebben leg...
jatszani. Vas...
Nusi bucsufölle...
dikban.

**Gratis Minden kalapvevő kelle-
mes ajándékban részesül**
Arban, **ujdonságokban,**
minőségben **utolérhetetlen az**
„IDEAL” női kalapszalon
C. Reg. Ferd. S.
ferfi és női kalap formák, alakítások, szalma
atvarások **48 óra alatt** a legújabb divat
szerint, **gyári árban** készülnek. **Eredeti**
Banco és Panama modellek

Színház - Művészet

Magyar Színház műsora

Csütörtök: Balról a harmadik. (2-odszor. Somogyi Nusi vendégjátékával. Napi bérlet 35 szám, B). Sszám: 290.
Péntek: Balról a harmadik. (3-adszor. Somogyi Nusi vendégjátékával. Napi bérlet 35 szám, C). Sszám: 291.
Szombat délután 3 1/2-kor: Erdészleány. (Ifjúsági előadás nagyon olesó hely-
arakkal. Bevezető előadást tart: dr.
Kántor Lajos). Sszám: 292.
Szombat este 8 1/2-kor: Olympia. (Molnár
Ferenc legújabb darabja. Először.
Póór Lilivel. Premier-bérlet 36 sz.)
Sszám: 293.
Vasárnap 2 1/2-kor: A gyimesi vadörög.
(Olesó helyarakkal). Sszám: 294.
Vasárnap 6-kor: Olympia. (2-odszor. Ber-
letszűnetben). Sszám: 295.
Vasárnap 8 és háromnegyedkor: Balról
a harmadik. (4-edszer. Somogyi Nu-
si bucsuföllepésével. Napi bérlet 36
szám, A). Sszám: 296.
Hétfő: Olympia. (3-adszor. Napi bérlet 36
szám, B). Sszám: 297.
Kedd: Olympia. (4-edszer. Napi bérlet 36
szám, C). Sszám: 298.
Szerda: Olympia. (5-ödször. Napi bérlet
37 szám, A). Sszám: 299.

A színházi iroda közleményei

**Olympia Molnár Ferenc legújabb da-
rabja.** Holnapután szombaton nagy es-
teje lesz a Magyar Színháznak: Az
Olympia bemutató előadása. Az Ördög,
Liliom, Józsi, Doktor ur, A testőr, Far-
sang, Uri divat, A farkas, Egi és földi
szerelem, Színház, Hattyu, A vörös ma-
lom, az Úvegipő, Riviera. Játék a kas-
télyban világhírű világszerte unnevelt
szerzőjének legújabb darabja az Olym-
pia. Háromfelvonásos vígjáték, amely-
nek színhelye egy osztrák fürdőhely ho-
telszobaja. Budapesten néhány het előtt,
március hó 2-án mutatták be a sajtó
és a közönség ritka egyértelműséggel és
lelkés elragadtatással konstataálta, hogy
Molnár Ferencnek ez a legsikerültebb és
legnatasosabb munkája. Másnap március
5-án már Amerika és Európa valamennyi
nagy városának színháza megsze-
tezte az Olympia előadási jogát. Kolozsvár
azonban dicsekedhetik azzal, hogy
Budapest után ez az első város
ahol az Olympiát bemutatják. A kolozs-
vári színház próbált az igazgató ve-
zeti s az Olympia főszerepei így vannak
kiosztva: Plata-Etingen herceg Kemény
László, Eugenia a felesége Laczkó Aran-
ka, Olympia özv. Orsolini hercegné a
leánya Póór Lili. Kovacs huszárkapí-
tány Hoykó Ferenc. Albert Mihályffy
László, Krehl osztrák esendőralezre-
des Toth Elek, Lina Miklóssy Margit.
Szombaton este lesz az Olympia premié-
reje s az előadás külsőségei is impozán-
sak lesznek az új stílusos pazar díszlet
házonnyára külön meglepetésként fog hatni
Vasárnap 6 órakor másodszer, hétfőn
este harmadszor, kedden este negyedszer
és szerdán este ötödször adják az Olym-
piát. A pénztár mind az öt előadásra
árusítja már a jegyeket s a példátlanul
nagy érdeklődésre való tekintettel, mely
a darab előadásait megelőzi, tanácsos
jegyekről gondoskodni.

Somogyi Nusi föllépései. Ma este a
Balról a harmadik, második előadásán
lép fel a színház kitűnő vendégművésze-
nye Somogyi Nusi, akit a kolozsvári
közönség elhalmoz tetszésének és elra-
gadtatásának minden jelével. Holnap
este ugyancsak a Balról a harmadik ci-
mű új operette-revüt adják Somogyi
Nusival Vasárnap délután 5 órakor a
Csókos asszony kerül színre. Somogyi
Nusi ebben leghiresebb szerepét fogja
játítani. Vasárnap este lesz Somogyi
Nusi bucsuföllepése a Balról a harma-
dikban.

Paul Wegener Kolozsvárról. Nagy
művészi eseményről adhatunk hírt. A
világ legnagyobb színpadi művésze,
Paul Wegener teljes társulatával egyet-
lenegy esti felépésre Kolozsvárra érke-
zik. A vendégszereplés hétfőn lesz a
Magyar Színházban. Színrekerül Andre-
jev Leonid „A gondolat” című mélyen
megrázó drámája. A helyek áráiról s
arról, hoy hol és mikor lehet a jegyeket
Wegener-előadásra megváltani, holnap
fogunk hírt adni.

קולא ארשקס פה קלון
No. 253-928.

קולא ארשקס פה קלון
דיין טעוין גדול מפורסם בתורה ובמורה אשר
שמו נודע לתורה בין גדולי צדוקי דורנו
שליטא וראי להתמנה בתור
האש בית דין
משוררתו תוקעב כפר צורך פירשנו החפצים
לדושי המשרה הזאת יפנו אלנו תחת כתובת
Comunitatea isr. orth. autonoma
Str. Dubalarilor - Cluj

Primrabin Akiba Glasner, Cluj
פד קלון ו לתורש נסן תפרה לפין
הר וספ שעכעשטין
שמואל ביטמן סגל לעפולער
מוכר

Most jelent meg
SIPOS DOMOKOS:
Vágtat a halál
a korán elhunyt erdélyi író posthumus
versei. A versek elő Szentimrei Jenő írt
részletes életrajzot.
Ára 70 lei
KAPHATÓ
AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYABAN
CLUJ

Konkurs.

Die aut. orth. isr. Kultusgemeinde in
Sibiu schreibt hiemit für die Besetzung
eines Kantorposten Konkurs aus.
Bewerber mit religiösem Vorleben,
die unter 35 Jahre alt sind, schöne,
klangvolle Stimme besitzen, musika-
lisch gebildet sind, einen Chor einstu-
dieren und liten können, mögen ihre
Gesuche mit Zeugnissabschriften ver-
sehen spätestens bis zum 1. April l. J.
dem Unterfertigten einsenden.
Im Gesuche sind Alter, Familienver-
hältnisse, bisherige Tätigkeit, wie
auch Gehaltsansprüche anzugeben.
Es wird ausdrücklich betont, dass
zur Probe nur Berufene zugelassen,
und die Reisespesen nur dem akzep-
tierten Kantor vergütet werden.
Sibiu, am 19. März 1928.

Ing. Aladar Lukacs, Vorsteher.

Columbia gramofon
és lemezek
Révész Ernő, Targu-Mures.

A CLUJ
TACAMUL
ezüstárugyárban készült minden darab
éveszköz és dísz tárgy ezen
gyárjellel van ellátva.
800-as ftomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzlet-
ben megrendelhetők. — Vizonteladónak:
"TACAMUL"
Ezüstárugyár, Cluj,
Strada N. Iorga 11/A
Telefon 4-82 Sürgönycim: „Tacamul”

APRÓHIRDETESEK
Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb
betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej.
Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény.
Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség
levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg
mellekelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej,
előfizetőknek 150 lej.

Szerény első-gé
nyedett, int. Jligens ur
leány keres házvezető
női állást. Falura, vi-
désre is elmegy. In-
formáció és cím a
kiadóhivatalban. 318

Suche isr. deutsch.
Lehrerin oder Erzie-
herin. — Klein Mör.
Or-dea, Piața Mihail
Viteazul 8. 323

Kunwald
Cluj, Str. Vlahuța
(volt Bolyai-u.) 3.
Telefon 1-47 szám

Francia levelezést
vállalok délelőtti orak-
ban. — Ajánlatokat
„Diplome” jelgére a
kiadó továbbít.

Marosfudason
kis állomás vágánya
mellett, fetelepre al-
kalmas 2000 m² telek,
lakóházzal és rakta-
rakkal azonnal kiadó.
Cím Korarreich, Buzău
Bul. Elisabeta 29.

Bivalytej
prima minőségű, garan-
tált kóser, házhoz
szállítva is kapható
Schwartz Ignacnénaí,
Csl. Decsebat 36.

Elegánsan bu-
rozott, különbéjratu
utcai szoba, egy vagy
két fiatalabbernek ki-
adó. Str. Eminescu 7.

Órákat
es ékszereket gyári
áron vásárolhat.
óra javítások 50
letről kezdve 2 évi
jótállás mellettt —
Fóter 22 sz.

Hatalmas
parkettes, háromablak-
os, központi fűtésű,
elegáns szoba, elő-
szobával, butorral,
vagy anélkül kiadó. —
Ajánlatokat az Uj Ke-
let kiadóhivatalába
„Monostori uti” jelí-
gére kérek.

irodahelyiség
Két-három szobából álló
keresetek a Fóter közleiben. Cím a
kiadóban.
Eladó egy kiváló
hangu mesterhezgedű.
Cím a kiadóban.

Primaria Municipiului Cluj
Nr. 1032 — 1928.

Anunț
Municipiul Cluj cumpără pe cale de li-
citate publică cu oferte in scris inchise
si sigilate, materialul de piele necesar
Maieristei Centrale a Primăriei.
Licitația se va ține în conformitate cu
dispozițiunile art. 71-83 din legea conta-
bilității publice in ziua de 19 Aprilie
1928, ora 5 p. m. inainta Delegatiunei
Permanente, sala de sedintă.
Conspectul materialului de lipsă si
condițiunile de licitație se pot vedea in
biroul Calea Traian No. 19.
Cluj, la 23 Matrie 1928.

Téli fűtésre
1000 kgr. vágott bükkfa-göcsöt
750 lejért ház-
hoz szállít
FISCHER
Str. Enescu (v. Gyufagyár-u.) 15

Peszachpa
olcsó könyvek

Chad Gadja: Das Pesachbuch 90	
Bernfeld: Die jüdische Literatur 90	Max Brod Im Kamp um das Juden- tum (geb.) 60
Klausner: Neuhebräische Literatur 90	Hauser Spinoza 120
Schlesinger: Einführung in Zionismus 40	Tharaud Im Schatten des Kreuzes 70
Zollschau: Revis. des jüd. Nationa- lismus 110	Friedemann Das Leben Herzes 40
Bialik: Gedichte I-II. 120	Die besten jüd. Anekdoten 25
Landsberger: Das Gettobuch (geb.) 120	Robinson David Wolfsohn 60
Krojanker: Juden in d. deutschen Literatur 150	Gronich Dr. Simon Aron 35
Pinsker: Autoemantipation 30	Herzl Philosophische Erzähl. 130
Max Brod: Heidentum, Christentum, Judentum I-II. 350	Perez Die Goldene Kette (geb.) 60
	Herzl Neue Ghetto 60
	Böhm Die zionist. Bewegung 150

Megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályában - Kolozsvár

